



45 - 46

47 - 48 - 49

Handelingen 50 - 51 - 52 - 53

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1989- 1990

Vergaderingen van juni 1990

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

BASISEDUCATIE

BEGROTING 1989

BEGROTING 1990

BUITENLANDS BELEID

GOM's

INTERPELLATIES

KLEIN CHEMISCH AFVAL

LIEFKENSHOEKTUNNEL

MINA-FONDS

NOTA MIGRANTENBELEID

POLITIEK VERLOF PERSONEEL VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE

VASTE OEVERVERBINDING WESTERSCHELDE

VLAAMS FONDS SOCIALE INTEGRATIE PERSONEN MET HANDICAP

VOEREN

WATERZUIVERING

Inhoud

Nr. 45

Dinsdag 12 juni 1990
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1661

Samenstelling van een Commissie, blz. 1661

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 1661
Sprekers : de heren P. Deprez, verslaggever, J. De Bremaeker, verslaggever, A. Denys, R. Van Hooland, Minister G. Geens

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1670

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1671

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1672

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. De Roo tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de interpretatie van het MER-besluit van de Vlaamse Executieve voor grote infrastructuurwerken, blz. 1677

Sprekers : de heer J. De Roo, Minister L. Waltniel

Interpellatie van de heer M. Van Peel tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over het uitblijven van verplichte taallessen voor migranten, blz. 1680

Sprekers : de heer M. Van Peel, mevrouw M. Vogels, mevrouw M. De Meyer, Minister R. De Wulf, de heer E. Beysen

Interpellatie van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de huisvuilverwer-

king in Vlaams Brabant, blz. 1686

Sprekers : de heren L. Peeters, W. Cortois, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1691

Nr. 46

Dinsdag 12 juni 1990
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1693

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer H. Candries, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de positie van de Vlaamse milieu-industrie.

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de toepassing van de principes van de vrije-markteconomie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties, blz. 1693

Sprekers : de heren H. Candries, A. Denys, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1699

Actuele interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over het uitblijven van een decretale basis voor het MINA-Fonds, blz. 1699

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1700

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland, blz. 1700

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, Minister G. Geens

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Dumez tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoek-tunnel - E 17, blz. 1702

Sprekers : de heren P. Dumez, E. Beysen, mevrouw N. Maes, de heren J. De Seranno, H. Van Dienderen, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1707

Interpellatie van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van een advies in ver-

band met het STAR 21-plan van de NMBS, blz. 1707

Sprekers : de heren M. Didden, J. Ansoms, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer P. Breyne tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de financieringsmiddelen voor sociale huisvesting en meer bepaald de financiële problemen van het Vlaams Woningfonds, blz. 1712

Sprekers : de heren P. Breyne, H. De Loor, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno

Actuele interpellatie (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering en de betrekkingen met Nederland
Motie van aanbeveling, blz. 1717

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaams karakter van Voeren, blz. 1717

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, Minister G. Geens

Motie van aanbeveling, blz. 1721

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de betrokkenheid van de Vlaamse Executieve bij het crimineel beleid, blz. 1721

Sprekers : de heren H. Coveliers, R. Van Hooland, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1723

Nr. 47

Woensdag 13 juni 1990
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1725

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1725

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1725

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1725

Motie van de Vlaamse Raad

Indiening, blz. 1725

Rapport van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1726

Verslagen

Indiening, blz. 1726

Moties

Indiening en overzending, blz. 1727

Mededelingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1727

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1727

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1728

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1728

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1728

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap — 318 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 1728

Sprekers : de heren A. Deneir, verslaggever, J. Devolder, A. Denys, Minister J. Lenssens, mevrouwen A. Duroi-Vanhelmont, M. Vogels, T. Merckx-Van Goey, de heren M. Didten, W. Peeters

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1750

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1763

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1763

Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over onregelmatigheden bij AROL-dienst Stedebouw te Antwerpen, blz. 1767

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over het niet uitbetalen van de IBF-loonsubsidie voor tewerkgestelden in de opvangcentra voor daklozen, blz. 1767

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het opeisen van een vetmelterij en beenmaaldierij in Rillaar, blz. 1768

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de in uitzicht gestelde oprichting van een MINA-Raad, blz. 1769

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de herstructurering van VMZ en OVAM, blz. 1770

Actuele vragen van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de bedrijfszekerheid en mogelijke privatisering van de TMVW en van de heer R. Van Hooiland tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de organisatie en het beheer van de TMVW, blz. 1771

Motie van orde

Afwezigheid Minister, blz. 1773

Sprekers : de heren A. Denys, H. De Croo

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer E. Van Vaeckenbergh tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de samenroeping van een Conferentie van Mandatarissen van Vlaams Brabant, blz. 1773

Actuele vragen van de heer E. Beysen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het al of niet behouden van de Scheldeveren en de heer H. Van Dienderen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de toekomst van de veerdiensten op de Schelde, blz. 1774

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van de Vlaamse Gemeenschap afhangen — 322 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van het Vlaamse Gewest afhangen

— 333 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1776

Sprekers : de heer J. Van Eetvelt, verslaggever, Minister L. Van den Bossche

Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

Benoeming van 2 vaste en 4 plaatsvervangende Nederlandstalige leden, blz. 1776

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990

— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1777

Sprekers : de heren J. Pede, R. Deswaene, A. Denys

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1779

Spreker : de heer J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990

— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Hoofdelijke stemming, blz. 1780

Voorstel van motie van overeenstemming

Hoofdelijke stemming, blz. 1782

Spreker : de heer A. Denys

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap

— 318 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 7

Aangehouden stemmingen, blz. 1783

Hoofdelijke stemming, blz. 1784

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heer J. Devolder, mevrouwen T. Merckx-Van Goey, A. Duroi-Vanhelmont, de heer W. Peeters

Motie van aanbeveling van de heer L. Hancké C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 4

Hoofdelijke stemming, blz. 1787

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren E. Beysen, W. Peeters, M. Van Peel, F. Dewinter, L. Hancké, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer W. De Vlieghere C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 5

Hoofdelijke stemming, blz. 1790

Nr. 48

Woensdag 13 juni 1990
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1765

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de openbaarheid die aan de MER's inzake het SST-dossier wordt gegeven, blz. 1765

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de nieuwe aanvraag van Center Parcs voor de aanleg van een bungalowpark in Maasmechelen, blz. 1766

Motie van aanbeveling van de heer G. Annemans C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 6

Hoofdelijke stemming, blz. 1791
Spreker : de heer A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 7

Hoofdelijke stemming, blz. 1792

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het voorstel van de Franse Gemeenschap om haar onderwijsstekort te financieren via nieuwe middelen — 351 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1793
Sprekers : de heren J. De Seranno, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. Caudron gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het aangekondigde plan tot ophaling en verwerking van het klein chemisch huisafval — 352 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1794
Sprekers : de heren J. Cuyvers, A. Denys, J. De Seranno

Hoofdelijke stemming (herhaling), blz. 1796

Motie van aanbeveling van de heer E. Flamant C.S. tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. De Bremaeker gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde en de gevolgen ervan voor Vlaanderen en Gent — 353 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1797
Spreker : de heer E. Flamant

Verdaging, blz. 1799
Spreker : de heer A. Denys

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1799

Nr. 49 **Dinsdag 26 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1801

Samenstelling van een commissie

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1801

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batse-lier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat, blz. 1801
Sprekers : mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, verslaggever, de heren J. De Bremaeker, verslaggever, D. Van der Maelen, verslaggever, A. Denys, Minister N. De Batselier

Motie van aanbeveling, blz. 1808

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1808
Spreker : de heer A. Denys

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batse-lier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1808
Spreker : de heer D. Van der Maelen

Motie van orde

Afwezigheid Ministers, blz. 1809

Sprekers : de heren A. Kempinaire, Minister D. Coens, A. Denys, Minister G. Geens

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batse-lier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1809
Sprekers : de heren D. Van der Maelen, A. Denys, A. Kempinaire, E. Bockstal, Minister N. De Batselier, J. De Bremaeker, J. Laverge, A. De Beul

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1820

Nr. 50 **Dinsdag 26 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1821

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batse-lier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1821

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, A. Denys, R. Daems, Minister G. Geens, A. Kempinaire, W. Luyten, L. Dierickx, Minister P. Dewael, H. Suykerbuyk, E. Bockstal, Minister G. Geens, J. De Bremaeker

Moties van aanbeveling, blz. 1847

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1847

Nr. 51 Woensdag 27 juni 1990
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1849

Ontwerp van decreet houdende de regeling voor de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen — 356 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van de heren J. Geyssels en H. Lauwers C.S. houdende organisatie van de basiseducatie voor volwassenen in Vlaanderen — 142 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1849

Sprekers : de heren W. Seeuws, A. Schellens, verslaggever, R. Deswaene, Jos Bosmans, H. Lauwers, M. Van Peel, Minister D. Coens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1863

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1866

Nr. 52 Woensdag 27 juni 1990
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1867

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1867

Ontwerp van decreet houdende organisatie van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen — 348 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Laverge C.S. houdende wijziging van artikel 15 van de kaderwet van 15 juli 1970 houdende organisatie van de planning en de economische decentralisatie — 299 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1867

Sprekers : de heren C. Lisabeth, verslaggever, J. Laverge, F. Aerts, mevrouwen M. Vogels, M. De Meyer, de heren H. Candries, J. De Roo, C. Moors, J. De Roo, Minister N. De Batselier, de heer R. Van Hooland

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1883

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer M. Schoeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het investeringsbeleid inzake de Antwerpse haven en meer bepaald het Vijfde Havendok — Amerikadok

Verdaging, blz. 1888

Sprekers : Minister J. Sauwens, de heer M. Schoeters

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1889

Nr. 53 Donderdag 28 juni 1990

Berichten van verhindering, blz. 1891

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1891

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1891

Intrekking, blz. 1891

Voorstel tot wijziging van het Reglement

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Motie van de Vlaamse Raad

Intrekking, blz. 1892

Adviezen van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Adviezen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Verslagen

Indiening, blz. 1893

Jaarverslag

Indiening, blz. 1893

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 1893

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1893

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1893

Samenstelling van een Commissie

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 1893

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer H. Van Rompaey tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toegankelijk houden van het patrimonium van kunstschilder Albert Van Dijck, blz. 1894

Actuele vraag van de heer F. Vermeiren tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verlenen van een vergunning aan bepaalde intercommunales met betrekking tot de verbrandingsoven in Grimbergen, blz. 1895

Motie van orde

Agenda, blz. 1896

Sprekers : de heren A. Denys, F. Vermeiren

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over contracten tussen gemeenten en glasophalers, blz. 1897

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toepassing van het cultuurpact op de samenstelling van de afvaardiging van de Hoge Raad voor Volksontwikkeling in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor Basiseducatie, blz. 1898

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de toepassing van een EG-richtlijn voor de beperking van vliegtuiglawaaï door de regionale luchthavens, blz. 1899

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de omlegging van de N 42 te Herzele-Sint-Lievens-Esse, blz. 1900

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het standpunt van de Europese Commissie inzake het subsidiëren van de restauratie van historische gebouwen door de Vlaamse Gemeenschap, blz. 1901

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de evaluatiestudie met betrekking tot FTI, blz. 1901

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het aanwijzen van een kredietinstelling als kassier van de Vlaamse Gemeenschap

Actuele vraag van mevrouw A. Duroi-Vanhelmont tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de uitbouw van een eigen Vlaamse thesaurie, blz. 1902

Actuele vraag van de heer H. De Loor tot de heer L. Waltiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het ontwerp van besluit houdende het algemeen reglement tot erkenning van sociale-bouwmaatschappijen, blz. 1905

Voorstel van resolutie van mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck C.S. betreffende het uitstellen van de herstructurering van het kunstonderwijs met beperkt leerplan en het lichten uit het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-II van de hoofdstukken die onder Titel V - Deeltijds kunstonderwijs ressorteren — 371 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1906
Sprekers : mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer C. Moors, mevrouw N. Maes, de heer F. Vermeiren

Voorstel van resolutie van de heer L. Vanhorenbeek betreffende de oprichting van een begeleidings- en evaluatiecommissie inzake de herstructurering van het deeltijds kunstonderwijs — 374 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1907
Sprekers : de heer L. Vanhorenbeek, mevrouw M. Vogels, de heer C. Moors, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer E. Baldewijns, Minister D. Coens

Intrekking, blz. 1908
Spreker : mevrouw N. Maes

Ontwerp van decreet houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen — 356 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen, blz. 1909
Spreker : de heer J. Pedé

Hoofdelijke stemming, blz. 1910
Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren H. Lauwers, R. Deswaene, E. Baldewijns, M. Van Peel

Ontwerp van decreet houdende organisatie van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen — 348 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmingen, blz. 1912
Hoofdelijke stemming, blz. 1915
Sprekers : de heer J. Laverge, mevrouw A. Vogels, de heer H. Candries

Motie van aanbeveling van de heer E. Flamant C.S. tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. De Bremaeker gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde en de gevolgen ervan voor Vlaanderen en Gent — 353 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1917

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer J. Cuyvers gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitblijven van een decretale basis voor het MINA-Fonds

Hoofdelijke stemming, blz. 1918
Sprekers : de heren J. Cuyvers, F. Aerts

Motie van aanbeveling van mevrouw F. Brepoels C.S. tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Van Grembergen gehouden actuele interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland — 361 (1989-1990) — Nr. 1

Intrekking, blz. 1920
Sprekers : Minister P. Dewael, de heren J. De Seranno, P. Van Grembergen, mevrouw M. Vogels

Motie van aanbeveling van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Dumez gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17 — 362 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1921
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. Beysen

Motie van aanbeveling van de heer J. De Seranno C.S. tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Dumez gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17

Hoofdelijke stemming, blz. 1922

Motie van aanbeveling van de heer R. Deswaene tot besluit van de op 12 juni

1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de toepassing van de principes van de vrije-marktconcurrentie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties — 366 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1923

Motie van aanbeveling van de heer P. Van Grembergen C.S. tot besluit van de op 12 juni 1990 door mevrouw F. Brepoels gehouden interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaamse karakter van Voeren — 367 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1924

Motie van orde

Agenda, blz. 1925
Sprekers : de heren A. Denys, J. De Seranno, mevrouw M. Vogels, de heren P. Van Grembergen, L. Hancké, J. Timmermans

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer M. Schoeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het investeringsbeleid inzake de Antwerpse haven en meer bepaald het Vijfde Havendok-Amerikadok, blz. 1928
Sprekers : de heer M. Schoeters, Minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1930

49e vergadering

Dinsdag 26 juni 1990
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Geysels, L. Nelis-Van Liedekerke, V. Peuskens, A. Steverlynck, G. Verhaegen ; gezondheidsredenen.

G. Janzegers ; buitenslands.

P. Berben, J. Caudron, O. Lefeber, W. Seeuws, E. Van Vaerenbergh ; ambtsverplichtingen.

A. Deneir ; familieverplichtingen.

SAMENSTELLING VAN EEN COMMISSIE

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Voor de PVV is in de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie de heer Bascour als vast lid vervangen door de heer Berben en de heer Berben

als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bascour.

BELEIDSBRIEF Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur

— 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer

— 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie

— 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs

— 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting

— 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat

De Voorzitter : Aan de orde is het debat over vijf samengevoegde be-

leidsbrieven met betrekking tot het buitenlandse beleid, met name de

— beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, de

— beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, de

— beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, de

— beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs en de

— beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Kestelijn-Sierens, verslaggever over de beleidsbrieven van Ministers Kelchtermans, Dewael en Coens, en medeverslaggever over de beleidsbrief van Minister De Batselier, heeft het woord.

Mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik heb niet de indruk willen geven alle verslagen naar mij te willen toehalen. In de Commissie was ik als eerste lid aanwezig en daar er een verslaggever

Kestelijn-Sierens

moest worden aangeduid werd ik, als enig aanwezig lid, als verslaggever aangeduid.

Alvorens hier verslag uit te brengen over de besprekingen in de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden, betreffende de beleidsbrieven inzake cultuur, onderwijs, milieu en natuur, wens ik eerst het tot stand komen van deze beleidsbrieven te situeren.

De aanleiding hiertoe werd gegeven in november 1989, tijdens de bespreking van de begroting 1990, in de Commissie Externe Betrekkingen.

Gezien niet alle betrokken Ministers op dat ogenblik beschikbaar waren om hun beleidsvisie toe te lichten, werd hen gevraagd een beleidsnota in te dienen.

Inmiddels werd het Reglement van de Vlaamse Raad gewijzigd, waarbij in artikel 66 werd gesteld dat beleidsnota's voortaan betrekking hebben op het geheel van het beleid, terwijl beleidsbrieven, waarvan de betrokken stukken ter discussie werden voorgelegd, betrekking hebben op een gedeelte van het beleid.

Aldus werden vier beleidsbrieven besproken.

De bedoeling van de discussie van deze diverse beleidsbrieven in openbare vergadering is wel een globaal debat te voeren over het extern beleid van de Vlaamse Regering.

De beleidsbrief inzake het exportbeleid werd wegens de buitenlandse aspecten in een gezamenlijke Commissie, met name de Commissie voor Economie en de Commissie voor Externe Betrekkingen, besproken. Vandaar dan ook dat deze ingepast wordt in dit globaal debat.

In mijn verslag zal ik de punten bespreken zoals ze geagendeerd waren. Ik begin dus met het verslag over de besprekingen in de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

De beleidsbrief over de externe betrekkingen in verband met het milieu- en natuurbeleid werd in de Commissie voor Buitenlandse en Ex-

terne Aangelegenheden besproken op 2 mei jongstleden. De Gemeenschapsminister heeft allereerst in zijn toelichting de diverse aspecten van zijn beleid behandeld, die kaderen in een externe, buitenlandse of Europese context.

Hierbij heeft hij verwezen naar het regeerprogramma waar onder het hoofdstuk leefmilieu, natuurbehoud en landinrichting sprake is van de aanpassing aan de Europese milieunormering en de aandacht voor de gewestgrensoverschrijdende waterverontreiniging. De Gemeenschapsminister heeft ook verwezen naar het MINA-plan 2000 waarin specifiek wordt bepaald op welke wijze een vernieuwd Vlaams milieu- en natuurbeleid zal worden afgestemd op het beleid in andere Gewesten, andere landen en in de Europese Gemeenschap.

Verder heeft hij ook de concrete samenwerkings- en onderhandelingsdossiers toegelicht, namelijk de waterverdragen met Nederland; de samenwerking in het kader van de Noordzeeconferentie; de samenwerking met Polen op het vlak van milieubescherming; de voorbereiding van een samenwerkingsakkoord met de Duitse deelstaat Nordrhein Westfalen en het kaderakkoord tussen Vlaanderen en Quebec.

Er werd tijdens de discussie veel aandacht besteed aan de uitvoering van de EG-richtlijnen, meer bepaald de problematiek rond de achterstand en de ingebrekestelling van België. Verder werden vragen gesteld over de diverse samenwerkingsakkoorden en overeenkomsten. Bovendien kwamen in het Europese kader ook de problemen aan bod in verband met de invoer van drijfmest uit Nederland en de rendabiliteit van Indaver wanneer de grenzen worden gesloten voor invoer van afval.

Ten slotte werd door een lid een overzicht gevraagd van de thans bestaande overlegstructuren. Deze werden, zoals u heeft kunnen merken, bij het verslag gevoegd.

Tot zover het bondige verslag van de commissiebesprekingen over de beleidsbrief inzake milieu- en natuurbehoud.

De beleidsbrief omtrent het buitenlands cultureel beleid werd op 20 februari in de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden besproken.

De Minister heeft in zijn toelichting verwezen naar de beleidsbrief die hij op 25 januari 1990 had ingediend.

Allereerst wordt ook hier verwezen naar passages uit het regeerakkoord.

Het betreft meer bepaald „de erkenning en bevestiging van ons cultureel imago op het internationaal vlak, die ondermeer door een intense samenwerking met Nederland in de Nederlandse Taalunie moet worden bevorderd.” Tot zover het regeerakkoord.

De Gemeenschapsminister heeft ook het belang onderstreept van een internationale oriëntatie in het cultuurbeleid.

Vlaanderen beschikt inderdaad over enorme troeven om via zijn cultuur naar buiten te treden en moet dan ook in zijn buitenlands cultureel beleid prioritair aandacht besteden aan de promotie van de eigen cultuur in het buitenland.

In het buitenlands cultureel beleid neemt Nederland een bevoorrechte plaats in. Het meest aangewezen instrument voor de Nederlands-vlaamse culturele samenwerking is de Nederlandse Taalunie.

Verder zijn er landen en regio's met prioritaire contacten en landen met een belangrijke economische impact.

Bovendien zijn er de culturele akkoorden, die trouwens het grootste gedeelte van de begroting voor het cultureel beleid opslorpen, namelijk 140 miljoen op een totaal van 211 miljoen frank.

De Gemeenschapsminister heeft melding gemaakt van het evaluatierapport aangaande de culturele akkoorden dat in uitvoering was en inmiddels is afgewerkt.

Tijdens de besprekingen werd door verscheidene leden de nadruk gelegd op het bepalen van prioriteiten bij samenwerkingsverbanden gezien de beperktheid van de middelen. Vlaan-

Kestelijn-Sierens

deren moet zich vooral richten naar die regio's waar wij een gunstig vooroordeel genieten. In eerste orde moeten wij ons richten op Nederland. Ter zake heeft zich een discussie ontplooid over de moeilijke gang van zaken in de Taalunie.

Daarnaast werd het belang onderstreept van het voeren van een gecoördineerd beleid. De Gemeenschapsminister heeft dit beaamd en is van oordeel dat wij ter zake niet teveel versnipperd of in verdeelde slagorde mogen optreden. Dit waren de belangrijkste aandachtspunten uit de bespreking over de beleidsbrief omtrent het buitenlands cultureel beleid.

De beleidsbrief inzake het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, werd in de commissievergadering van 17 april jongstleden besproken. De Gemeenschapsminister heeft in zijn toelichting verwezen naar zijn zeer omstandige en nuttige nota. Hierbij heeft hij achtereenvolgens volgende aspecten belicht : de Nederlandse Taalunie, de culturele akkoorden, de opdrachten van de Vlaamse Vereniging voor Opleiding in het Buitenland. Verder werd ook het thema van het Europees kader aangesneden, meer bepaald het ontbreken van een onderwijsdimensie in het Verdrag van Rome en de harmonisatie van de diploma's binnen de Europese Gemeenschap. Over deze punten werd er van gedachten gewisseld en om nadere informatie gevraagd. Het hoofddaccent van de discussie lag bij de Nederlandse Taalunie en bij de culturele akkoorden. Inzake de culturele akkoorden heeft de Gemeenschapsminister gewezen op de evaluatie die in uitvoering was. Deze evaluatie is inmiddels uitgewerkt in een nota, samen met een richtlijnengids voor de afsluiting van nieuwe akkoorden.

Vandaag hebben België en de Vlaamse Gemeenschap zich in 45 culturele akkoorden geëngageerd. Er werden door verschillende leden bedenkingen geuit omtrent deze akkoorden die soms heel toevallig zijn tot stand gekomen. Er werd gepleit voor minder versnippering van de middelen en het uitstippelen van een

strategie waar, bij het sluiten van nieuwe akkoorden, welbepaalde criteria zouden worden gehanteerd.

Er werd tevens verwezen naar de resolutie van de heer Suykerbuyk van juni 1988, die door deze Raad werd goedgekeurd.

De discussie heeft zich verder toegepast op de Europese Gemeenschap, met name over het feit dat in het EG-Verdrag niets is opgenomen over het onderwijs, behalve in artikel 128, waar er enkel sprake is van het beroepsonderwijs.

Op de vraag van sommige leden over de harmonisatie van de diploma's binnen de EG heeft de Gemeenschapsminister gewezen op het onderscheid tussen de algemene richtlijnen en de sectoriële richtlijnen. Beide hebben enkel betrekking op de zogenaamde gereguleerde beroepen en dit voor alle EG-lidstaten. De algemene richtlijn beoogt geen harmonisatie ; men vergelijkt de doorgelopen opleidingen en legt eventuele compensaties vast. Bij de sectoriële richtlijnen wordt voor een nominatieve lijst van diploma's een inhoudelijke harmonisatie vooropgesteld.

Dit waren zowat de voornaamste discussiepunten, die naar aanleiding van deze beleidsbrief in de Commissie werden naar voren gebracht.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heren Ministers, collega's, ik meen concluderend te mogen stellen dat uit de verschillende besprekingen is gebleken dat het extern beleid van de Vlaamse Regering toch heel wat actiepunten bevat en dat het samenbrengen hiervan een nuttige, zelfs noodzakelijke, oefening vormt.

De hoofdgedachte, de rode draad die door deze discussie liep, is dat coördinatie een absolute vereiste is bij het voeren van een buitenlands beleid.

Aangezien er twee verslaggevers zijn en het wenselijk is dat de verslagen op mekaar aansluiten, zal ik de beleidsbrief inzake exportbeleid toelichten na de beleidsbrief inzake openbare werken.

De Voorzitter : De heer De Bremae-

ker, verslaggever over de beleidsbrief van Minister Sauwens, heeft het woord.

De heer J. De Bremaeker, verslaggever, *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, heren Ministers, geachte collega's, de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden heeft de beleidsbrief voor Openbare Werken en Verkeer, ingediend door Minister Sauwens, in haar vergadering van 21 maart 1990 besproken.

In zijn inleidende uiteenzetting verwijst de Gemeenschapsminister naar zijn beleidsbrief waarin het voornaamste punt is de grensoverschrijdende problemen met Nederland.

Over tal van deze problemen werd reeds vroeger kort overleg gepleegd met de bevoegde Nederlandse Minister, mevrouw Smit-Kroes. Op 30 maart 1990 zou waarschijnlijk een omvangrijke agenda worden besproken met mevrouw Maij-Weggen, de huidige Nederlandse Minister van Verkeer en Waterstaat.

Er zou onder meer worden gehandeld over de recreatiedruk op het Zwin, de problematiek van het kanaal Gent-Terneuzen en de vaste oeververbinding, de verdieping van de Schelde, de oplossingen voor het storten van de baggerspecie, de dossiers van de Zoomse Weg en de SST en de gemeenschappelijke openbare vervoerlijnen.

Buiten de in de nota vermelde gegevens zijn er in het kader van de multilaterale samenwerking ook nog contacten geweest met de President van de Catalaanse Regering, waarbij werd nagegaan op welke manier een regio zijn autonomie kan uitbouwen.

De Gemeenschapsminister geeft vervolgens een overzicht van de taken, opdrachten en werking aan de in bijlage van de beleidsbrief opgesomde verenigingen, comités en werkgroepen waarvan een volledig overzicht wordt verstrekt in bijlage.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat bij de splitsing van het nationale Ministerie, nu pas duidelijk zal worden welke technici zullen overko-

De Bremaeker

men naar het Vlaamse Ministerie ; daarvan zal dus afhangen wie gaat zetelen en in welke commissie. Soms zal samenwerking met het Waalse Gewest nodig zijn, omdat er zo weinig mogelijk overlappingsen worden toegestaan.

In de daaropvolgende bespreking worden vragen gesteld die ruwweg kunnen worden ingedeeld in drie categorieën, met name een reeks algemene vragen, vragen betreffende de Benelux-verhoudingen en dan ten slotte vragen met betrekking tot onze specifieke verhoudingen met Nederland.

In de onderwerpen met een algemeen karakter wordt uitleg gevraagd over NATO-comités en -werkgroepen, de grensoverschrijdende samenwerking met de regio Nord-Pas de Calais, de bilaterale werkgroep voor grensoverschrijdende onbevaarbare waterlopen, de controle van de hoeveelheid water en de bewaking van de waterkwaliteit in het geheel van het onderwerp waterbeheersing, de promotie van de Vlaamse kunst en cultuur naast de promotie van de Vlaamse havens, onder andere in het tijdschrift Flanders enzovoort.

In het kader van de werking van de Benelux en de BLEU worden vragen gesteld over de commissies vervat in de Benelux-structuur, met name die van de havenvraagstukken en het Benelux-zeehavenoverleg, de grensoverschrijdende wateren en de ruimtelijke ordening. Ook de politieke besluitvorming binnen het kader van de Benelux wordt beklemtoond.

Meer in het bijzonder wat onze bilaterale verhoudingen en contacten met Nederland betreft stellen de commissieleden vragen aangaande de Waterverdragen, de Technische Baalhoekcommissie, de chronologische afwikkeling van de aanleg van de Zoomse Weg en de SST, de invloed van de realisatie van het Nederlandse Delta-plan op het overstromingsgevaar in onze streken, de verbetering van de toegankelijkheid van de Gentse haven enzovoort.

De antwoorden van de Gemeenschapsminister gaven aanleiding tot

een ruime en verhelderende gedachtenwisseling waarin de grote belangstelling van de commissieleden voor het buitenlands beleid van de Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Vervoer ten zeerste kan beklemtoond worden. (**Applaus bij de SP**)

De Voorzitter : Mevrouw Kestelijn-Sierens heeft het woord.

Mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens, verslaggever (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, voor de verslaggeving van de beleidsbrief over het exportbeleid hebben wij aan taakverdeling gedaan. Aangezien wij met twee als verslaggever werden aangeduid zal ik mij beperken tot een overzicht van de hoorzittingen en de besprekingen die wij gedurende vier commissievergaderingen hebben gehad.

Collega Van der Maelen zal het verslag vervolledigen met de conclusies die evenwel enkel door de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling werden geformuleerd.

De besprekingen en hoorzittingen werden inderdaad in de gezamenlijke Commissie Economie en Externe Betrekkingen georganiseerd. Alhoewel het exportbeleid hoofdzakelijk een economische aangelegenheid is, is het actieterrein specifiek op het buitenland gericht en bijgevolg was de Commissie Externe Betrekkingen van oordeel dat dit een aangelegenheid was die binnen haar bevoegdheid viel.

Na de uiteenzetting door de Gemeenschapsminister over zijn beleidsbrief, hebben de commissieleden het nuttig geoordeeld om de voornaamste instellingen te horen die zich met export bezig houden, teneinde zich een goed beeld te vormen over de diverse aspecten van het exportbeleid.

Zodoende werden achtereenvolgens de BDBH, de Vlaamse Kamers voor Handel en Nijverheid, de SERV en de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen uitgenodigd en gehoord.

De discussie heeft zich uiteindelijk toegespitst op een aantal thema's uit de beleidsbrief, waarvan de belang-

rijkste werden opgenomen in een tabel achteraan in het verslag. Hierbij werd per thema het standpunt weergegeven vermeld in de beleidsbrief, alsmede de standpunten die door de ondervraagde instellingen werden ingenomen. We hebben gemeend dat dit schematisch overzicht de gemakkelijkste manier was om een vergelijking te maken van diverse opinies, om zodoende tot conclusies te kunnen komen. Volgens dit schema wil ik een beknopt verslag uitbrengen over de voornaamste punten.

Eerst behandel ik de beleidsbrief zelf. Zowel door de BDBH, de Vlaamse Kamers voor Handel en Nijverheid, als door de SERV werd de beleidsbrief positief onthaald. De nota geeft blijk van een realistische kijk en van een pragmatische aanpak.

Men is het er algemeen over eens dat prioritaire aandacht moet gaan naar de KMO's.

Het is ook nuttig even de beleidsruimte te belichten. Door de wet van 8 augustus 1988 werd het exportbeleid geregionaliseerd. Nochtans blijft de nationale overheid bevoegd voor coördinatiebevordering en samenwerking. Dit betekent concreet dat het exportbeleid een parallelle bevoegdheid is geworden van de Gewesten en de nationale overheid.

In de beleidsbrief wordt vastgesteld dat de financieringswet van 16 januari 1989 een onvoldoende budgettaire vertaling heeft gegeven aan de toevertrouwde opdracht. De totale overgehevelde middelen bedragen 444,5 miljoen en daarvan gaat 257,2 miljoen of 57,9 ten honderd naar het Vlaams Gewest. Wanneer men van deze 257,2 miljoen frank de personeelskosten aftrekt, dan blijft er voor Vlaanderen slechts een bedrag van 123 miljoen frank over voor de financiering van de exportacties. Vandaar wordt in de beleidsnota gesteld dat er moet worden gewerkt met prioriteiten, waarvan de voornaamste zijn selectiviteit gezien de geringe middelen en coördinatie omwille van parallelle bevoegdheden. Hieromtrent kon een eensgezinde visie worden vastgesteld bij de gehoorde instellingen.

Vervolgens wordt aandacht besteed

Kestelijn-Sierens

aan de toekomstige structuur van de BDBH.

De beleidsbrief voorziet in een driedovoudige taak van de BDBH : uitvoering van het nationaal **actieprogramma** van handelspromotie ; coördinatie van overige initiatieven en ter beschikking stellen van logistieke functie, met name informatica.

De meningen hieromtrent van de verschillende instellingen zijn gelijklopend. De GOM onderlijnt bovendien dat er een grote behoefte is aan informatiedoorstroming vanuit de BDBH.

Wat de toekomstige structuur van de BDBH betreft, stelt de **Gemeenschapsminister** in zijn beleidsnota dat de vertegenwoordiging van de Gewesten in de raad van bestuur en het directiecomité moet gebeuren volgens het aandeel in de nationale export. Dit standpunt werd bijgetreden door alle geraadpleegde instellingen.

De Gemeenschapsminister plant de oprichting van een Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel, als een pararegionale van het type B, met als taken de administratieve opvolging van de dossiers en de eigen promotionele acties in het buitenland. Een gedeelte van het budget van de VDBH kan ter beschikking worden gesteld van de GOM's en van de particuliere sector, voor het ontplooiën van initiatieven.

De SERV heeft de oprichting van een pararegionale van het type B ondersteund. De andere instellingen hebben zich hierover niet specifiek uitgesproken.

In de beleidsbrief wordt geopteerd voor een gedecentraliseerde benadering van het exportbeleid met de oprichting in de vijf provincies van regionale kantoren. Hierbij zouden ook exportpromotoren aangesteld worden voor begeleiding van KMO's. Omtrent dit punt verschillen de instellingen van opinies. Volgens de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel moeten de regiona-

le kantoren afhangen van de Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel. De Kamers voor Handel en Nijverheid zijn van oordeel dat deze regionale kantoren moeten worden ondergebracht bij de Kamers. Ook de GOM's zijn van oordeel dat regionale kantoren best geïntegreerd worden in hun instelling. Ze zijn van oordeel dat de export een centraal element is in de endogene ontwikkeling van de streek en bijgevolg niet losgekoppeld kan worden van andere ondersteunende activiteiten die de GOM's aan het bedrijfsleven verlenen. Zij zijn van oordeel dat de traditionele politiek van de BDBH in de huidige regionale kantoren is voorbijgestreefd.

Volgens de beleidsbrief mag er geen dubbel net van handelsattachés worden gecreëerd. Er kunnen handelsattachés worden toegevoegd voor bepaalde beloftevolle markten, rekening houdend met het **behoeftenpa-**troon.

De BDBH stemt in met dit voorstel.

De Kamers van Handel en Nijverheid daarentegen zijn van oordeel dat de handelsattachés in het buitenland beter nationaal worden gehouden en dat slechts in specifieke regio's Vlaamse attachés kunnen worden aangesteld.

De Gemeenschapsminister is van oordeel dat er een grotere selectiviteit dient te worden toegepast in verband met deelname aan beurzen. Hij is tevens van oordeel dat dit niet de beste prospectiemethode is. Daarentegen stellen de BDBH, de Kamers voor Handel en Nijverheid, alsmede de GOM dat de vakbeurzen het belangrijkste prospectiemiddel zijn voor de KMO's. Een collectieve aanwezigheid op de beurzen is, gezien de beperkte middelen, de beste **prospec-**tiemethode.

Flanders' Investment Office, het investeringsbureau van de Vlaamse Regering, dat in 1988 officieel werd opgericht en het aantrekken van buitenlandse investering naar Vlaanderen tot doel heeft, zou volgens de beleidsnota van **Gemeenschapsminister** De Batselier het best geïntegreerd worden in de Administratie voor Economie en Werkgelegenheid. Een

integratie in de VDBH is volgens de Gemeenschapsminister niet opportuun aangezien FIOC een andere opdracht heeft dan de VDBH.

De SERV gaat akkoord met het **ministrieel** standpunt ter zake. Volgens de SERV is er geen vermenging van exportpromotie met het aantrekken van buitenlandse investeringen mogelijk.

De GOM's daarentegen zijn van oordeel dat FIOC niet kan worden ondergebracht bij de VDBH omdat FIOC zelfstandig en soepel moet kunnen inspelen op investeringsprojecten die zich voordoen. In de Vlaamse administratie achten zij dit niet mogelijk.

Tot hier, het overzicht van de belangrijkste thema's die tijdens de vergaderingen werden aangekaart.

Ter gelegenheid van dit debat wens ik hier mijn standpunt en dat van onze fractie te verduidelijken.

Wij gaan akkoord met de krachtlijnen van de beleidsbrief, meer bepaald met de stelling dat exporteren in de eerste plaats een zaak is van de ondernemingen zelf. De overheid heeft hierbij wel een begeleidende, sturende en ondersteunende rol. Wij beamen ook dat het Vlaamse exportbeleid zich in het bijzonder moet richten tot de KMO's.

Na het uitgebreide denk- en discussiewerk zouden wij aan de Minister willen vragen om zo vlug mogelijk te starten met de concrete uitwerking van deze beleidsbrief en met het opzetten van de Vlaamse exportstructuur.

Ten aanzien van de ondernemingen moet duidelijkheid daarbij vooropstaan : de bedrijven moeten weten tot wie zij zich moeten wenden. Wat ons vooral is opgevallen tijdens de diverse hoorzittingen naar aanleiding van deze beleidsbrief is dat van diverse instanties heel wat goede initiatieven uitgaan inzake exportbevordering en dat er heel wat interessante gegevensbanken zijn. Al deze initiatieven verlopen echter los van elkaar. Er is onvoldoende coördinatie. Ongetwijfeld staat het Vlaams beleid met betrekking tot de export nu voor

Kestelijn-Sierens

een drieovoudige uitdaging. Ten eerste, zo vlug mogelijk efficiënt werkende structuren opzetten. Ten tweede, zich duidelijk profileren en kenbaar maken ten aanzien van de onderneming. Ten derde, gebruik maken van de know how en de ervaring van de organisaties die zich met export inlaten. Er moet daarbij zeker coördinatie worden verwezenlijkt tussen het overheidsinitiatief en de initiatieven van de verschillende KMO-organisaties.

Er wordt wel eens gezegd dat het Vlaams exportbeleid met een aantal problemen kampt tengevolge van de complexe bevoegdheidsverdeling zoals die voortvloeit uit de staatsvorming. De staatsvorming mag evenwel geen excuus zijn om geen efficiënt Vlaams exportbeleid op te zetten.

Wij hebben een studie ter hand genomen over de handelspolitiek van Nederland — dat algemeen toch als een belangrijke handelsnatie wordt beschouwd — en het blijkt dat ook daar de formele organisatie van het exportbeleid ingewikkeld is.

Het is inderdaad niet oninteressant om eens te vergelijken hoe men het exportbeleid in andere belangrijke handelsnaties organiseert.

Dat Nederland een belangrijke handelsnatie is, is alom bekend. De export is er, 'zoals in België, grotendeels bestemd voor de buurlanden.

In de hoger vermelde studie wordt gesteld dat de Nederlandse handelspolitiek, met inbegrip van het exportbevorderingsbeleid ingewikkeld is en het resultaat van de onderlinge beïnvloeding van de Regering, de volksvertegenwoordiging, het openbaar bestuur en het belanghebbende bedrijfsleven.

Uit de analyse van de formele organisatie van de handelspolitieke beleidsvorming in Nederland werd de conclusie getrokken dat de diverse handelsactiviteiten fragmentarisch zijn georganiseerd.

Binnen het bedrijfsleven zijn het

vooral de ondernemingen zelf die de belangrijkste handelsorganisaties vormen. Er moet worden opgemerkt dat in Nederland diverse departementen zich met handelspolitieke activiteiten bezighouden.

De informele organisatie van de Nederlandse handelspolitiek is evenwel eenvoudiger dan haar formele organisatie. Het overwicht in de handelspolitieke beleidsvorming ligt bij enkele departementale afdelingen van Economische Zaken en enkele ambtenaren daarvan, in samenspraak met de meest betrokken vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, vooral de ondernemers en hun organisaties.

De handelspolitiek is in Nederland doorgaans een routinezaak die in handen ligt van de nauw betrokkenen. Men spreekt in dit verband van een technocratisch overlegmodel.

Op het einde van de studie worden twee beleidsaanbevelingen geformuleerd. Ten eerste, economische belangen dienen het zwaartepunt van de handelspolitiek te zijn. Ten tweede, politieke aspecten van het handelsbeleid dienen te worden losgekoppeld van de economische aspecten.

Wij zouden ten slotte willen vragen dat ook in Vlaanderen de economische aspecten zouden doorwegen bij het exportbeleid. Het exportbeleid moet ook nauw aansluiten bij het economisch weefsel en de economische traditie van Vlaanderen.

Minister N. De Batselier : Is dat dan nu niet zo ? Over welke politieke aspecten hebt u het ?

Mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens : Ik heb er daarstraks op gewezen dat in Nederland politieke aspecten een minder belangrijke rol mogen spelen.

Minister N. De Batselier : ... Staat de beleids optie niet erg duidelijk in de besproken beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid ?

Mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens : De economische belangen komen in de beleidsbrief voldoende aan bod. Er is in de beleidsbrief echter ook sprake van beslissingen die alleen door de Gemeenschapsminister zouden worden genomen.

Minister N. De Batselier : Wat zou volgens u de inhoud zijn van die beslissingen ?

Mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens : Wij denken dan in de eerste plaats aan politieke beslissingen.

Minister N. De Batselier : Politieke beslissingen worden in dit geval mede ingegeven door economische overwegingen.

Mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens : Dat hopen wij, mijnheer de Minister.

Wij zouden ook willen waarschuwen voor een te sterke voorafgaande selectie vanwege de overheid naar prioritaire markten en sectoren, want daardoor zou het KMO-exportbeleid in feite ondergraven kunnen worden.

Ten slotte zouden wij er willen voor pleiten om FIOC niet te integreren in de administratie. Wij zijn immers van mening dat de werking van FIOC een grote soepelheid vereist en daartoe is een zelfstandig statuut noodzakelijk. *(Applaus)*

De Voorzitter : De heer Van der Maelen, medeverlaggever over de beleidsbrief van Minister De Batselier, heeft het woord.

De heer D. Van der Maeleu, verslaggever *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, de Commissie stond tegelijkertijd voor een moeilijke en een gemakkelijke taak.

Na kennis te hebben genomen van een bijzonder omstandige beleidsbrief die op een zeer uitgebreide wijze informatie verstrekt over het exportgebeuren in Vlaanderen en waarin op bijna wetenschappelijke basis beleidsvoorstellen werden geformuleerd en na het aanhoren van specialisten zoals vertegenwoordigers van de BDBH, de SERV, de Kamers van Koophandel en de GOM's, was het voor de Commissie echt moeilijk nog origineel werk te leveren. Rekening houdend met de volledigheid van de beleidsbrief en met de interessante voorstellen die door de door ons geraadpleegde vertegenwoordigers werden gedaan, was het bijzonder moeilijk nog origineel te zijn. Toch werd, door die omstandige beleids-



SP- Volksvertegenwoordiger D. Van der Maelen, met mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens (CVP), co-rapporteur betreffende de beleidsbrief „Naar een Vlaams exportbeleid” van Minister N. De Batselier (SP), werd tot tweemaal toe onderbroken door procedureaangelegenheden die door P W-fractievoorzitter A. Denys en PVV-lid A. Kempinaire werden ingeleid

brief en door de omstandige reacties van de vier geraadpleegde instanties, onze taak vergemakkelijkt. Wij hadden een volledig overzicht van de problematiek en het volstond dat de Commissie dit geheel overliep en een reeks conclusies trok. Die conclusies van de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling zijn onder de vorm van aanbevelingen opgenomen in het verslag op pagina 45. Er zijn in het totaal acht conclusies.

Eerste conclusie, de Commissie stemt ten volle in met het uitgangspunt dat export in de eerste plaats een zaak is van de ondernemingen die zelf hun exportstrategie en hun exportpotentieel moeten uitbouwen.

Tweede conclusie, de Commissie onderschrijft dat de overheid een belangrijke rol moet vervullen op het vlak van de dienstverlening, de ondersteuning, de promotie en de bijsturing.

Derde conclusie, het is een verheugende

vaststelling dat het voorgestelde beleid blijk geeft van een dynamische aanpak van het exportgebeuren want export wordt verruimd tot samenwerkingsvormen op commercieel, industrieel, technologisch en financieel vlak.

Vierde conclusie, de Commissie onderschrijft de vijf krachtlijnen opgenomen in het vierde hoofdstuk van de beleidsbrief. De eerste krachtlijn in verband met de selectiviteit vertaalt zich onder meer in een specifiek beleid gericht op de ondersteuning van de KMO's en ook in de voorgenomen keuze voor prioritaire markten en sectoren die bepalend zullen zijn voor acties ter promotie van de handel, de standplaats en de kwalificaties van de handelsattachés, de subsidiëring van individuele en collectieve acties, marktstudies, prospectie-inspanningen vanwege de bedrijven.

Ook de tweede krachtlijn wordt onderschreven, met name de noodzaak van coördinatie en overleg tussen de nationale overheid en de Gewesten alsook binnen Vlaanderen tussen alle Vlaamse instanties betrokken bij de export.

De derde krachtlijn handelt over een planmatige en geïntegreerde aanpak, zoals blijkt uit de erkenning dat exportsuccessen niet alleen afhankelijk zijn van correcte en actuele informatie over buitenlandse markten, maar ook eisen stellen op het vlak van interne organisatie, vorming, commerciële onderhandelings technieken en financiële engineering binnen de bedrijven die willen exporteren.

De vierde krachtlijn betreft de decentralisatie die in de beleidsbrief onder meer wordt vertaald in de oprichting van regionale kantoren van de VDBH die sterker bemand zijn en een ruimere autonomie krijgen.

De vijfde en laatste krachtlijn betreft de soepelheid die blijkt uit de keuze voor het statuut van pararegionale van het type B, voor de Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel. Dit waren de vijf krachtlijnen.

Thans kom ik tot de vijfde conclusie. Bijna tot onze blijdschap ontdekten wij dat in de beleidsbrief één zaak kon zijn vergeten, met name de traders.

Die vijfde conclusie van de Commissie betrof een verzoek gericht aan de Vlaamse Executieve om na te gaan op welke wijze de inschakeling van de traders een bijdrage zou kunnen leveren in het uittekenen van het Vlaamse exportbeleid.

Zesde conclusie, er is nood aan accurate en recente statistieken met betrekking tot sectoriële samenstelling en geografische spreiding van de Vlaamse export. De Commissie achtte dit een onmisbaar beleidsinstrument. Er werd vastgesteld dat de actueel beschikbare informatie verre van voldoende is.

De zevende conclusie betreft de aanbeveling om krachtig de beslissing van de Vlaamse Executieve te ondersteunen dat met name de verdeling van de gewestelijke mandaten in de raad van bestuur van de BDBH en Copromex moet rekening houden met de respectieve export aandelen van deze Gewesten.

De achtste en laatste conclusie is dat, gezien de ernst waarmee de beleidsbrief werd opgesteld en vier instanties werden geraadpleegd, men kan aannemen dat wij hic et nunc een volledig inzicht hebben in de exportproblematiek.

Ik zie dat collega Kempinaire een ontkennend gebaar maakt, hij kan zijn stelling straks wellicht verdedigen — toch blijft het noodzakelijk om volgend jaar, of eventueel binnen twee jaar, het gevoerde beleid te evalueren om eventueel over te gaan tot bijsturing.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, dit was mijn verslag. Ik wil van de gelegenheid, gebruik maken om tijdens de algemene bespreking als eerste mijn betoog te houden.

Tijdens dit algemeen debat zou ik willen handelen over Vlaanderen in Europa. Ik neem aan dat later de specifieke beleidsbrieven tijdens specifieke uiteenzettingen aan bod zullen komen. Ik ben van oordeel dat Vlaanderen in Europa een thema is dat horizontaal door alle verticale beleidsbrieven heen loopt.

De heer A. Denys : Mijnheer de

Denys

Voorzitter, vooraleer de heer Van der Maelen de algemene bespreking inzet, vraag ik het woord.

De heer Van der Maelen heeft het over de conclusies, die bij motie van aanbeveling zullen worden naar voren gebracht. Het is gebruikelijk dat moties van aanbeveling worden aangekondigd.

De heer D. Van der Maelen : Ik spreek niet over een motie van aanbeveling, maar over aanbevelingen van de Commissie.

Motie van aanbeveling

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, er zal waarschijnlijk door bepaalde fracties een motie van aanbeveling worden ingediend. Ik kondig nu reeds aan — ik zal het niet telkens opnieuw doen — dat wij eveneens een motie van aanbeveling over alle aspecten van het buitenlands beleid' zullen indienen, zoals het gebeurt op het einde van een interpellatie.

De Voorzitter : Ik neem daar akte van. Wij zullen die motie ontvangen en er te gepasten tijde over stemmen.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, bij motie van orde wens ik ook aan te kondigen dat wij de spoedbehandeling zullen vragen voor het voorstel van resolutie van Mevrouw Neyts, het stuk 371/1, met betrekking tot het intrekken van het luik kunstonderwijs uit het lentedecreet. Ik weet niet op welk tijdstip u dit onderwerp wenst te behandelen, maar wij dringen erop aan om het nog deze week in openbare vergadering te bespreken.

De Voorzitter : Wij zullen uw verzoek voorleggen en de Raad zal donderdag beslissen welk lot uw voorstel tot spoedbehandeling wordt toebedeeld.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, Minister Coens zegt dat

alles in de Commissie werd behandeld. Het voorstel van resolutie van de heer Laridon is ingetrokken. Wij hebben dit voorstel van resolutie overgenomen, maar het is niet behandeld geworden. Er is wel een amendement ingediend, maar dat is niet hetzelfde. Ik meen dus dat de Vlaamse Raad, gezien de onrust die vandaag heerst in het kunstonderwijs, zich nog deze week moet uitspreken over deze problematiek.

De Voorzitter : Wij zullen te gepasten tijde over uw voorstel stemmen.

BELEIDSBRIEF Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur

— 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauvens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer

— 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie

— 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs

— 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting

— 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van het debat over vijf samengevoegde beleidsbrieven met betrekking tot het buitenlands beleid. De heer Van der Maelen heeft het

woord om verder te gaan met de algemene bespreking.

De heer D. Van der Maelen : Dank u, mijnheer de Voorzitter.

Kijkend naar de evolutie van de internationale betrekkingen na de Tweede Wereldoorlog onderscheidt men twee tendensen. Ten eerste, het afnemend belang van de bilaterale politiek ten voordele van de multilaterale aanpak en, ten tweede, het afnemend belang van kleine staten zoals België, die vóór de Tweede Wereldoorlog nog enig gewicht in de schaal legden.

Als gevolg van de onderkenning van deze tendensen heeft het Belgisch buitenlands beleid sinds de jaren vijftig resoluut de Europese kaart getrokken. Het Belgisch devies luidde en luidt nog steeds : slechts via de Europese integratie kan België internationaal nog een rol van betekenis spelen. Als dit geldt voor België, geldt het des te meer voor Vlaanderen, dat niet alleen een kleinere dimensie heeft, maar daarenboven kampt met de handicap dat deelstaten van een federale staat internationaalrechtelijk niet altijd de volledige rechtspersoonlijkheid bezitten. Als Vlaanderen extern een rol van belang wil spelen en het Vlaamse feit zich op de internationale scène wil affirmeren, is de prioritaire opdracht Vlaanderen naar Europa toe te organiseren en resoluut de Europese kaart te trekken. Europa is nu reeds voor België het opstapje naar de buitenwereld en ook Vlaanderen zal zich in die zin moeten organiseren. De stroomversnelling waarin de Europese integratie sinds een paar jaar is terechtgekomen, kan Europa voor België en Vlaanderen slechts nog belangrijker maken. De kans is reëel dat de tegen eind dit jaar startende intergouvernementale conferentie leidt tot nieuwe bevoegdheidsoverdrachten naar Europa op domeinen als onderwijs, cultuur, wetenschappelijk onderzoek, leefmilieu. Valt het u op dat de meeste van deze bevoegdheidspakketten in België Gewest- en Gemeenschapsaangelegenheden zijn ? Kortom, als Vlaanderen niet naar Europa gaat, zal Europa wel naar Vlaanderen komen.

Van der Maelen

Wij moeten niet wachten tot dit laatste gebeurt. Het is reeds vijf voor twaalf. Via uw mededeling over de Conferentie van het Europa der Regio's aan de Vlaamse Raad heb ik wel vernomen dat de Vlaamse Executieve één van de promotoren is van het Europa der Regio's.

Ik verheug mij daarover, niet alleen omdat dit bewijst dat de Vlaamse Executieve het belang van Europa inzien, maar ook — om het in mondiale-termen te zeggen — omdat ik het goed vind dat Vlaanderen zich in de spits van de Europese ontwikkeling bevindt.

MOTIE VAN ORDE

Afwezigheid Ministers

De Voorzitter : Ik geef het woord aan de heer Kempinaire, die een beroep doet op het reglement.

De heer A. Kempinaire : Het gaat hier om externe betrekkingen. Uiteraard is de heer Coens bevoegd voor onderwijsbeleid inzake externe betrekkingen en de heer Dewael inzake cultuur. Het gaat hier om externe betrekkingen in het algemeen. De hoofdbrok zal straks de economische betrekkingen en buitenlandse handel zijn.

Ik betreur dat de Minister, bevoegd voor economische aangelegenheden — hij heeft het mij trouwens gezegd — niet aanwezig zal zijn, omdat hij in de Commissie voor Economische Zaken is weerhouden. Ik vind het enigszins onverantwoord dat, op een ogenblik dat in openbare vergadering het debat over externe economische betrekkingen plaatsvindt, tegelijk de Commissie voor Economische Betrekkingen zetelt en dat de Minister, voorzitter van de Executieve, belast met de coördinatie van het geheel, eveneens afwezig is in dit debat.

Ik heb de indruk dat men ons enigszins voor de gek houdt en dat wij gedurende enkele ogenblikken onze uiteenzetting mogen houden, maar dat de verantwoordelijken er zich

niet erg om bekommeren. Dit is een onaanvaardbare toestand.

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens : Mijnheer de Voorzitter, namens de collega's wens ik te zeggen dat de Voorzitter van de Executieve, die zoals de heer Kempinaire het zoëven stelde, instaat voor de coördinatie van het buitenlands beleid, heeft beslist hier permanent aanwezig te zijn. Ik veronderstel dat hij kortstondig belet is, misschien werd hij aan de telefoon geroepen. Bij mijn weten is hij niet naar de Commissie ; collega De Batselier is wel naar de Commissie voor Economie. Ikzelf zou bij voorbeeld ook kunnen gevraagd worden in de Commissie binnenlandse Zaken voor de bespreking van een bepaald probleem. Dat was de afspraak. Wij zullen ons dan ook vergewissen waar de Voorzitter is.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, de bemerking van de heer Kempinaire is volledig terecht. Inderdaad, op een ogenblik dat de economische aspecten aan bod komen, moet de betrokken Commissie kunnen worden geschorst. Het gaat immers niet op, één van de belangrijkste luiken van het buitenlands beleid te bespreken, terwijl tegelijk de Commissie vergadert. Dat is onverantwoord. Er moet immers prioriteit aan onze openbare vergadering worden gegeven, zodat op het ogenblik dat de heer Kempinaire zijn betoog aanvat, Minister De Batselier van de Commissie naar hier kan komen. Ik vind dat dit moet kunnen.

De Voorzitter : Collega's, ik raadpleeg de verschillende sprekers ; ik zal nagaan over welke onderwerpen zij zullen debatteren. Ik zal de sprekerslijst zodanig indelen dat de bevoegde leden van de Executieve, op het ogenblik dat zij worden aangesproken, hier tijdens het debat kunnen aanwezig zijn. Ik zal de leden van de Executieve op de hoogte stellen van de wensen van de sprekers. Vanzelfsprekend moeten zij duidelijk zeggen tot wie zij zich tijdens het debat zullen richten.

Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Het probleem stelt zich voor de organisatie van de openbare vergadering, tegelijk met commissievergaderingen.

Vervolgens wijs ik erop dat de leden van de Executieve geen engelen zijn : af en toe verlaten zij om bepaalde redenen de zaal. Ook daarmee moet rekening worden gehouden.

De heer A. Denys : Ze doen zich wel voor als engelen !

Minister G. Geens : Wij hebben niet de gave van de alomtegenwoordigheid.

De Voorzitter : Ik denk dat mijn voorstel het akkoord zal wegdragen van alle leden hier aanwezig.

BELEIDSBRIEF Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur
— 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauvens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer
— 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie
— 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs
— 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

BELEIDSBRIEF Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting
— 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de

Voorzitter

voortzetting van het debat over vijf samengevoegde beleidsbrieven met betrekking tot het buitenlands beleid. De heer Van der Maelen heeft het woord.

De heer D. Van der Maelen : Mijnheer de Voorzitter, ik werd reeds twee maal onderbroken, als het zo doorgaat zal ik nog lang op de tribune staan !

De Vlaamse Executieve bevindt zich bij de tweede conferentie van het Europa der regio's aan de spits van de Europese ontwikkeling, ik feliciteer haar daarvoor. Dit mag echter niet voorkomen als een vlucht vooruit, want het Europa der regio's is nog niet voor morgen.

Het Europa der regio's zal, naar mijn oordeel, op termijn worden verwezenlijkt. Wij moeten ons niet alleen bezighouden met de lange termijnopatie, maar ook met de actuele situatie waaraan één en ander moet worden verbeterd.

Ik zal twee vragen stellen over de huidige toestand. De eerste vraag gaat over de huidige structuren voor deelname van Vlaanderen aan het Europees besluitvormingsproces. In een omstandige nota zou ik graag vernemen in welke Europese ministerraden de Vlaamse Gemeenschapsministers zetelen. Als Vlaanderen niet zelf mee aan tafel zit, langs welke weg neemt de Vlaamse Executieve dan deel aan het Europees besluitvormingsproces ?

Zelf heb ik slechts weet van twee kanalen waarlangs Vlaanderen in contact treedt met Europa, namelijk de Belgische overlegstructuren waarin de Belgische standpunten voor de Europese Ministerraden worden voorbereid en een Vlaams-Europees liaison-office.

Hoe evalueert de Executieve de huidige structuren ? Waar werden goede resultaten behaald en welke zijn de knelpunten ?

Onlangs werd een Vlaams-Europees liaison-office bij de Europese Commissie opgericht. Welke middelen en personeel staan daarvoor ter beschik-

king ? Graag ontvang ik een activiteitenverslag om een evaluatie te maken van het Vlaams-Europees liaison-office.

Zijn er nog andere kanalen waarlangs Vlaanderen in contact treedt met Europa ?

Het is misschien voorbarig, maar kan men het geheel evalueren met het oog op de discussie over de derde fase van de staatshervorming ? In de Gemengde Commissie voor de staatshervorming wordt ter zake voorbereidend werk geleverd. Een evaluatie van de huidige structuren door de Executieve zou bijzonder nuttig en interessant zijn, enerzijds voor de Gemengde Commissie voor de staatshervorming en anderzijds, in een later stadium, voor de Regering.

De tweede vraag houdt verband met de omzetting van de Europese richtlijnen in Vlaanderen. Recent kreeg België nogal wat kritiek voor de omzetting van richtlijnen en de naleving van de Europese verplichtingen. Enkele dagen geleden zei de Eerste Minister dat de kritiek zeer terecht was.

Dat onze Europees blazoen niet al te fraai is, blijkt uit de volgende cijfergegevens, geput uit commissiedocumenten : in maart 1990 liepen tegen België 77 inbreukprocedures. Er waren 61 ingebrekestellingen ; dit aantal ligt hoger dan in maart 1989. Dit is niet veelbelovend voor de toekomst. Er liepen tegen België 16 met redenen omklede adviezen. Dit is een daling ten aanzien van vorige jaren. Dit betekent dat er alert wordt gereageerd.

Met deze cijfers — en ik herhaal dat het om algemene cijfers gaat — bevindt België zich in de rangschikking van de twaalf lidstaten op de zevende plaats.

Een tweede reeks cijfergegevens betreffen de richtlijnen tot omzetting van het Witboek. Eveneens uit commissieverslagen blijkt dat op 28 maart laatstleden . . .

Minister G. Geens : Het Witboek 1992 ?

De heer D. Van der Maelen : Inderdaad, mijnheer de Minister.

Uit dat document blijkt dat België het volgende rapport kon voorleggen : 53 richtlijnen ten uitvoer gelegd ; 21 richtlijnen niet ten uitvoer gelegd ; op 12 richtlijnen was een inbreukprocedure aan de gang.

In vergelijking — en ik zal twee vergelijkingen maken : één vergelijking in de tijd en een tweede met de andere lidstaten — geven deze cijfers nog een verslechtering te zien. In de Europese ranglijst zakken wij voor de ten uitvoer gelegde richtlijnen van de zevende naar de negende plaats. Voor de inbreukprocedures bengelen wij onbedreigd op de voorlaatste plaats.

Voor wie wil weten wie nog slechter dan België presteert, geef ik volgende informatie. Slechts Italië, Portugal en Griekenland hebben minder richtlijnen omgezet dan België. Alleen Italië heeft meer inbreukprocedures laten optekenen.

Deze cijfers maken duidelijk dat België ter zake met een huizenhoog probleem kampt. Het probleem werd en wordt door de nationale Regering wel degelijk onderkend. Op 5 oktober laatstleden werd een studiedag georganiseerd waarop de problemen werden geanalyseerd en een reeks maatregelen werden genomen. Het is echter hier niet de plaats om daarop concreet in te gaan. Misschien kan dit later of op een andere plaats gebeuren.

Wat de landen betreft, formuleer ik volgende vraag. Kan een volledig overzicht worden gegeven van de richtlijnen die vallen binnen de bevoegdheidssfeer van de Vlaamse Gemeenschap en zijn deze richtlijnen al dan niet omgezet ?

Wat is de stand van de omzettingsprocedure ? Is er of is er geen ingebrekestelling ? Is er of is er geen met redenen omkleed advies ? Indien er vertraging is, wat is daarvan dan de reden ? Wij hebben het inzicht een analyse te maken van de toestand in Vlaanderen en eventueel, na onderzoek, samen met de Vlaamse Executieve, maatregelen te formuleren. Ter zake moet ik mijn onwetendheid bekennen. Ik weet het niet, maar het kan zijn dat door de Vlaamse Execu-

Van der Maelen

tieve ter zake maatregelen werden genomen. Zo ja, welke ? Aangezien de nationale Regering maatregelen heeft getroffen wens ik te weten of de Vlaamse Executieve dat ook heeft gedaan.

Wat de maatregelen betreft, die nationaal werden genomen, staan we voor een probleem. Inzake de cijfers stellen wij een verergering vast, maar mijn informatie laat mij toe te stellen dat het goede maatregelen zijn, die werden genomen. De verergering van de cijfers zou het gevolg kunnen zijn van de stroomversnelling, die wij op Europees vlak, op dit ogenblik beleven.

In de Kamer en in de Senaat werden een ganse reeks ontwerpen neergelegd tot omzetting van de richtlijnen. Bijgevolg kunnen wij in Vlaanderen de efficiëntie van de op nationaal niveau genomen maatregelen evalueren. Indien nodig kunnen wij daaruit lessen trekken om verdergaande maatregelen te treffen.

Ter afronding van mijn uiteenzetting over Vlaanderen en Europa wil ik thans een pleidooi houden voor het nader betrekken van de Vlaamse Raad bij het Europees gebeuren. Ik heb dit reeds voor het nationale Parlement gedaan, maar ik denk dat het voor de Vlaamse Raad noodzakelijk is daarover even na te denken.

Voor de collega's die minder bekend zijn met het Europees probleem wil ik even de situatie schetsen. Op Europees vlak worden wij geconfronteerd met een probleem dat men het Europees democratisch deficit heeft genoemd. Hans Magnus Enzensberger heeft in Ach Brussel, enigszins overdrijvend, maar soms is het nuttig de zaken scherp te stellen, het volgende geschreven, ik citeer : „De Regering van de gemeenschap — de ministerraad — wordt door het volk, noch door een parlement gekozen, maar “in camera,, benoemd. Het Straatburgse parlement heeft op de samenstelling van deze Regering geen invloed ; het kan haar ook niet ten val brengen.

Het parlement wordt weliswaar gekozen door het volk, maar zijn func-

tie is louter symbolisch en decoratief. Een normale wetgevingsprocedure vindt niet plaats. Het oudste prerogatief van alle Europese parlementen, namelijk het recht te beslissen over de belastingheffing en de staatsbegroting, is afgeschaft. Een dergelijke grondwet vindt tegenwoordig enkel in het oosten van het continent een tegenhanger. Daar heet het functionele pendant van de ministerraad Politibureau en dat van het Straatburgse parlement Opperste Sovjet”.

Uit het laatste citaat blijkt dat deze tekst een paar maanden oud is, ZO niet had Hans Magnus Enzensberger deze vergelijking niet gemaakt. Het is kenmerkend voor de huidige situatie in de relaties van Europa met de lidstaten en de deelstaten. Deze verhoudingen vertonen een sterke gelijkenis met centralistische staten, die nu langzaam verdwijnen. Wij merken daarbij volgende paradox. In die landen kijkt men nu zo op naar Europa en wordt onze democratie bewonderd, maar wanneer wij nagaan hoe Europa heden ten dage functioneert, dan is dat allesbehalve democratisch. Hoger zei ik reeds dat Hans Magnus Enzensberger overdreef. Het democratisch fatsoen wordt enigszins gered door het feit dat de nationale parlementen de mogelijkheid hebben de nationale ministers, die aan de Europese Ministerraden deelnemen, te interpellieren. Welnu, deze mogelijkheid bestaat niet in de Vlaamse Raad. Een lid van de Vlaamse Raad kan bijgevolg geen nationale Minister, die in de Ministerraad zitting heeft gehad, interpellieren. Als er dus tussen de lidstaten en Europa een democratisch deficit bestaat, dan kan men gerust stellen dat tussen de deelstaten en Europa een democratische kloof gaapt.

Zo kan een nationale Minister die een wetsontwerp ter uitvoering van een richtlijn indient, wanneer hij ter zake wordt geïnterpelleerd, zich verschuilen achter het argument dat het een beslissing van de Europese Ministerraad betreft, die volgens het Verdrag moet worden uitgevoerd en dat hij niet kan tornen aan het Europese evenwicht dat gegroeid is rond een bepaalde richtlijn. Als gevolg daarvan ontstaat er in de nationale

Parlementen van de 12 lidstaten een gevoel van onbehagen.

In Vlaanderen — het is hoogstwaarschijnlijk dat meer bevoegdheden van de Gewesten en de Gemeenschappen aan de Europese Gemeenschap zullen worden overgedragen — zal dat gevoel van onbehagen nog sterker zijn. Een Vlaamse Minister die in de Vlaamse Raad wordt geïnterpelleerd, zal zich niet enkel kunnen verschuilen achter het feit dat het een Europese beslissing betreft, en dat de Europese evenwichten moeten worden gerespecteerd, maar kan ook beweren dat men niet op hem moet schieten aangezien hij niet mee aan tafel zat toen werd beslist.

Om te beletten dat dergelijke situaties uit de hand lopen, stel ik voor een protocol te sluiten tussen de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad waarin vijf afspraken moeten worden gebundeld. Ik zal ze even opsommen.

Ten eerste zou de Vlaamse Executieve jaarlijks een verslag moeten uitbrengen over de uitvoering en de toepassing van de EG-verdragen in Vlaanderen. Dit kan niet moeilijk zijn aangezien de Commissie jaarlijks een dergelijk verslag opstelt. De Vlaamse Executieve hoeft dit slechts te herschrijven volgens de bevoegdheden van Vlaanderen, zodanig dat wij over een volledig overzicht beschikken van de ontwikkelingen in Europa tijdens het voorbije jaar. Tegelijk krijgen wij ook een idee van wat ons in de toekomst te wachten staat. Daarenboven biedt het de leden van de Vlaamse Raad de mogelijkheid om de later om te zetten richtlijnen in hun breder politiek kader te situeren.

Ten tweede, vraag ik de Vlaamse Executieve een zesmaandelijks verslag op te stellen over de voorstellen van richtlijnen die door de Commissies werden behandeld en werden ingediend bij de Ministerraad. Het gaat dus om teksten waarvan wij redelijkerwijze mogen verwachten dat zij op vrij korte termijn een normatieve akte, een verordening of richtlijn zullen worden. Die informatie moet de leden van de Vlaamse Raad de gelegenheid bieden om met de Minis-

Van der Maelen

ter een gesprek aan te gaan over de in de maak zijnde richtlijnen, die eventueel nog kunnen worden bijgestuurd.

De eerste twee voorstellen betroffen eerder vragen naar informatie voor de Vlaamse Raad. De volgende punten zijn een vertaling van de controlebevoegdheid van de Vlaamse Raad.

Dienaangaande stel ik voor dat de Vlaamse Executieve jaarlijks ook een verslag zou uitbrengen over de normatieve akten waarvan de uitvoeringstermijn binnen een jaar verstrijkt. In dit verslag kan de bevoegdheid en het tijdschema van de uitvoering worden aangeduid. Zo zullen de leden van de Vlaamse Raad kennis kunnen nemen van de stand van zaken inzake de uitvoering van richtlijnen voor Vlaanderen en eventueel bepaalde Ministers aanmanen om vlugger werk te maken van de uitvoering.

Ten vierde, een jaarlijks verslag van de Executieve over de om te zetten Europese normatieve akten waarvoor de omzettingstermijn verstreken is en waarvoor wij dus de kans lopen in gebreke te worden gesteld.

Dat is dus wat de Vlaamse Raad aan de Vlaamse Executieve vraagt. Er zijn twee punten om informatie en er zijn twee punten die ons in staat moeten stellen controle uit te oefenen.

Het laatste punt is een tegenprestatie vanwege de Vlaamse Raad ten overstaan van de Vlaamse Executieve die, als zij de eerste vier punten uitvoert, blijk geeft van de nodige democratische ingesteldheid. In het vijfde punt biedt de Vlaamse Raad aan de Vlaamse Executieve aan om, als een richtlijn bij een ontwerp van decreet wordt omgezet en als de omzettingstermijn verstreken is, dit ontwerp van decreet in een voorrangprocedure én in de Commissie én in de Vlaamse Raad te behandelen.

Er is al een oefening gemaakt, met name het voorstel tot wijziging van het Reglement, en daaruit hebben wij geleerd dat mits goede wil, ook van de Vlaamse Raad, het mogelijk

moet zijn om in een periode van vijf weken een richtlijn omgezet te krijgen.

De heer A. Denys : U doet alsof een ontwerp van decreet nooit bij voorrang wordt behandeld. Een ontwerp van decreet wordt toch altijd bij voorrang behandeld.

De heer D. Van der Maelen : Het gaat hier over een supervoorrang. De voorrang waarbij de ontwerpen van decreet worden behandeld, wordt bepaald door de datum waarop ze werden ingediend. In het voorstel van Reglement staat dat, zelfs al is een Commissie bezig met de behandeling van een ontwerp van decreet dat niets te maken heeft met de omzetting van een richtlijn, dan zal die Commissie bij de indiening van een ontwerp van decreet dat de omzetting van een richtlijn beoogt onmiddellijk de bespreking van dit laatste decreet aanvatten. Ik herinner er u aan dat het hier over richtlijnen gaat waarvoor de omzettingstermijn verstreken is. Wij lopen bijgevolg de kans om in gebreke te worden gesteld. Dit zou dus een tegenprestatie zijn vanwege de Vlaamse Raad ten overstaan van de Vlaamse Executieve indien zij haar belofte houdt en informatie verstrekt en controle toelaat.

De heer A. Denys : Eerst moet er toch een ontwerp van decreet van de Executieve zelf komen ?

Ik ken geen enkel geval in de Vlaamse Raad waarbij een ontwerp van decreet van de Executieve niet bij voorrang werd behandeld. Indien de Executieve om voorrang vraagt, dan wordt daaraan in de Commissie meestal gevolg gegeven.

De heer D. Van der Maelen : Dit is een detail. Mijn voorstel is om in het Reglement in te schrijven dat de Vlaamse Raad zich ten opzichte van de Vlaamse Executieve engageert om, zonder dat de Executieve erom vraagt, die ontwerpen van decreet waarvoor de omzettingstermijn verstreken is, absolute voorrang te geven.

Deze vijf voorstellen werden verwerkt in een voorstel van decreet dat reeds werd ingediend en dat tot op heden mede-ondertekend werd door

de collega's van de Volksunie, de PVV en AGALEV. Collega Suykerbuyk heeft aangekondigd dat hij inhoudelijk geen bezwaren heeft. Hij wenst eerst nog een kort gesprek. De kans is dus vrij reëel dat de vijf partijen in de Vlaamse Raad aanwezig deze vijf voorstellen ondersteunen.

Zelf ben ik van oordeel dat dergelijke samenwerking tussen Executieve en Raad een belangrijke bijdrage kan betekenen in de oplossing van de omzettingproblematiek van richtlijnen op Vlaams niveau en last but not least het Europees democratisch deficit op substantiële wijze zou terugdringen, althans wat Vlaanderen betreft.

De Voorzitter : Dames en Heren, in dit debat zijn twee sprekers ingeschreven voor Minister De Batselier, drie voor Minister Dewael en vier voor Minister Geens. Ik stel voor eerst de sprekers te horen die zich tot Minister De Batselier richten. Dat zijn de heren Kempinaire en De Bremaeker. Dan kunnen wij de sprekers horen die zich richten tot Minister Dewael om ten slotte te eindigen met de sprekers die zich uitsluitend tot Minister Geens richten. Op die manier krijgen wij een ordelijke sprekerslijst en kunnen wij het debat afronden met het antwoord van de Ministers.

De heer Kempinaire heeft het woord.

De heer A. Kempinaire (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, in dit debat over de externe betrekkingen van de Vlaamse Gemeenschap wil ik mij uitsluitend richten tot de Minister bevoegd voor de economische aangelegenheden.

Enerzijds verheugt het mij dat wij eindelijk, na zoveel maanden hier de immense problematiek van de externe betrekkingen van de Vlaamse Gemeenschap kunnen aansnijden, maar anderzijds betreurt ik dat dit probleem verdrongen wordt in een alles omvattend debat, want vandaag spreken wij evengoed over economische problemen als over milieu-, cultuur- en onderwijsproblemen.

Ik wil het vooral hebben over het

Kempinaire

Vlaamse exportbeleid. En ik zeg hier zeer oprecht dat ik de regionalisering van deze materie betreur, zoals ik ook de regionalisering van de grote infrastructuurwerken betreur. Als wij nu een taalgrensoverschrijdende weg moeten aanleggen, moeten wij met het Waalse landsgedeelte onderhandelen alsof het een andere natie gold. Trouwens in dit debat spreken wij niet alleen over buitenlands beleid, maar ook over extern beleid, wat onderhandelingen met het zuidelijke landsgedeelte impliceert. Op de vraag waarom het exportbeleid moest worden geregionaliseerd, antwoorden sommigen — en dat is volgens mij maar een voorwendsel — dat het Vlaamse exportbeleid in een nationale structuur onvoldoende aan zijn trekken kwam. Deze bewering werd tot nog toe nooit hard gemaakt. Uit de weliswaar niet recente statistieken die bij deze beleidsbrief horen, blijkt trouwens dat in de voorbije twintig jaar het exportaandeel van Vlaanderen steeds maar is blijven groeien. In 1966 bedroeg het exportaandeel van Vlaanderen 59,8 procent en in 1985 was dat exportaandeel, ondanks het feit dat wij zogenaamd benadeeld werden door het nationale beleid, gegroeid tot 72,7 procent. Er was dus een aangroei met ongeveer 12 procent.

De heer E. Bockstal : Het zijn de ondernemers die dat hebben gedaan, mijnheer Kempinaire en niet de BDBH.

De heer A. Kempinaire : Het zijn zeker de ondernemingen die dat hebben gerealiseerd, maar de BDBH heeft daarin een rol gespeeld. Hoe verklaart u dat, indien de BDBH gericht zou zijn naar het zuiden van het land, de export van Wallonië in zulke mate is verminderd. Ik weet dat de export wordt gemaakt door de ondernemingen en niet door de BDBH en ook niet door de VDBH, mijnheer Bockstal.

Minister N. De Batselier : U geeft de indruk dat in de nota wordt gezegd dat Vlaanderen wordt benadeeld. Dat is in de Commissie nooit ter sprake gekomen. Dat weet u zeer goed. Wat echter wel werd gezegd, onder

andere door de heer Servotte van de BDBH, is dat in verband met de sleutelfuncties bij de BDBH de verhouding twee Franstaligen tegenover één Nederlandstalige is. Dat komt niet overeen met het 70 procent aandeel dat Vlaanderen heeft in de export. Bijgevolg is Vlaanderen inderdaad, wat de structuur betreft, benadeeld en daar moet de regionalisering iets aan doen.

De heer A. Kempinaire : Wij spreken elkaar niet tegen, mijnheer de Minister. Ik zeg alleen dat het niet nodig was op een dergelijke wijze te regionaliseren om het beleid en de structuur te verbeteren.

Mijnheer de Minister, er is een grote achterstand op het vlak van de statistieken. Wat zult u doen om in Vlaanderen betere, meer nauwkeurige en vooral meer recente statistieken uit te brengen. Antwoord mij nu niet door te zeggen dat die vraag moet worden gesteld aan de nationale Minister van Economische Zaken, want dat antwoord kennen wij reeds twintig jaar.

Minister N. De Batselier : Vraagt u nu de regionalisering van de statistieken, mijnheer Kempinaire ?

De heer A. Kempinaire : Doet u mij niet zeggen wat ik niet heb gezegd.

Minister N. De Batselier : Wat wilt u dan wel zeggen ?

De heer A. Kempinaire : Wat ik wel wil zeggen is dat het verwerken van het statistisch materiaal vlugger en efficiënter moet gebeuren. Ook daar zult u een inspanning moeten doen. In uw beleidsbrief zegt u zelf, mijnheer de Minister, dat de Minister van Economische Zaken van plan is een inventaris op te maken over de moeilijkheden van het Nationaal Instituut voor de Statistiek en dat van zodra die inventaris is afgewerkt er met de Gewesten contact zal worden opgenomen.

Minister N. De Batselier : U heeft mij daarnet gezegd dat ik dat niet mag antwoorden.

De heer A. Kempinaire : U moet mij niet zeggen dat u ermede bezig zijt want dat zegt men al lang. Hoelang

gaat u er nog mee bezig zijn ? Ik interpelleer u, mijnheer de Minister. Het bent u niet die mij interpelleert.

Minister N. De Batselier : Wat u nu zegt, mijnheer Kempinaire, is dat het Nationaal Instituut voor de Statistiek vier à vijf jaar vertraging heeft en dat zelfs de nationale instanties niet over recente statistieken beschikken. Het komt erop aan om het statistisch materiaal opnieuw efficiënt en up to date te maken. Dat is niet alleen een zaak van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel.

De heer A. Kempinaire : Wij moeten over goede, accurate en vlug beschikbare statistieken kunnen beschikken maar u zegt dat dit niet voor morgen is. U zegt trouwens zelf dat de Vlaamse Executieve op dit ogenblik over onvoldoende accurate en recente gegevens beschikt ter ondersteuning van haar exportbeleid. Ik blijf erbij, mijnheer de Minister, dat ik de regionalisering van het Belgisch exportbeleid betreur omdat het hit et nunc nog niet werd aangetoond dat Vlaanderen door dat beleid in het verleden werkelijk werd benadeeld. Ik zeg dat trouwens niet alleen. Vraag het maar eens aan de ondernemer, de exporteur zelf. Het nationale exportbeleid werd niet alleen geregionaliseerd, het werd in feite totaal versplinterd over het ganse land. Er zijn te veel overheids- en para-overheidsinstellingen die zich bezighouden met export zonder dat er enige coördinatie bestaat over het te voeren beleid. Trouwens, in de bijlage van uw beleidsbrief behandelt u de veelheid van instanties en initiatieven die zich met export bezighouden. Ik zal ze uiteraard niet citeren. De privaatrechterlijke bedrijven en de banken die zich met export bezighouden zijn vrij clubs en dergelijke op te richten, wat moet worden aangemoedigd. De inventaris van de publiekrechtelijke instellingen waarop de exporteurs beroep kunnen doen bevat op zijn minst 35 publiekrechtelijke instellingen die zich met export bezighouden. Ik zeg niet dat al die instanties slecht of overbodig zijn, maar de vraag rijst of dit aantal instellingen niet van het goede te veel is. De Belgische ziekte getrouw vergeet men wel eens, wanneer men iets nieuws

Kempinaire

opricht, iets ouds, dat misschien minder efficiënt of minder doeltreffend was, af te schaffen.

Mijnheer de Minister, zou het niet goed zijn uit deze inventaris, die door professor Kuypers werd opgesteld, een studie te laten maken over de doeltreffendheid van deze instanties. De ene instelling overlapt misschien de andere of er is misschien dubbel gebruik. Het zou een nuttige studie kunnen zijn waaruit de nodige conclusies kunnen worden getrokken.

De regionalisering van de Belgische export is nu een feit. De bijzondere wet legt de overheveling van personeel, middelen en taken vast. U zegt echter zelf dat het veel te bescheiden en te weinig is om van een werkelijk volwaardig exportbeleid te kunnen spreken of aan exporthulp en exportpromotie te kunnen doen. Wij zullen dus met de riemen waarover wij in Vlaanderen beschikken moeten roeien. Die riemen zijn echter te kort en te klein. U erkent het zelf, mijnheer de Minister en ik citeer uit uw beleidsbrief : „Hoewel ingevolge de bijzondere wet van 8 augustus 1988 tot hervorming van de instellingen het exportbeleid een parallelle bevoegdheid van staat en Gewesten is geworden, heeft de financieringswet hieraan een onvoldoende budgettaire vertaling gegeven. Anderzijds mag niet uit het oog worden verloren dat de middelen die door de nationale overheid aan de BDBH en het Fonds voor Buitenlandse Handel ter beschikking werden gesteld destijds ook relatief te bescheiden waren. Tot op heden kan de regionalisering van het exportbeleid dus slechts met mondjesmaat worden ingevuld. De actiemogelijkheden van de Vlaamse Executieve zijn op het ogenblik dan ook beperkt. Wat de vertegenwoordiging van de Gewesten in de nationale instellingen betreft, dient dringend werk te worden gemaakt van de gewestelijke mandaten in de raad van bestuur onder meer van de BDBH en in Copromex”. Mijnheer de Minister, u besluit dus dat de Executieve tekort wordt gedaan. Ik voeg daaraan nog een conclusie toe. Wie is immers het uiteindelijke slachtoffer van het feit dat het Vlaams exportbe-

leid ingevolge de te karige middelen slechts met mondjesmaat kan worden uitgevoerd ? U antwoordt dat het de Executieve is. Ik zeg eenvoudigweg dat het de Vlaamse exporteur is, die niet gediend is met het gesjoemel van de regionalisatie op exportgebied. De heer Bockstal heeft er reeds op gewezen dat de Vlaamse exporteur vroeger kritiek had op de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel. In de toekomst zal hij des te meer kritiek kunnen hebben op de VDBH. Door de regionalisatie zal er uiteindelijk zeer veel verloren zijn gegaan van de efficiëntie om de Vlaamse exporteur op een eenvoudige wijze bij te staan. Onlangs hoorde ik nog van een feit dat hier als eerste voorbeeld kan dienen. In Stockholm werd de beurs Made in Belgium georganiseerd. Volgens een Vlaamse exporteur bood deze jaarbeurs voor hem interessante perspectieven. Vroeger kon de man eenvoudigweg rekenen op financiële steun van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel. Hij volgt de regionalisatie niet op de voet, zoals wij dat doen, en wendt zich dus tot de BDBH voor steun voor zijn deelname aan de beurs. De BDBH verwijst hem echter door naar de diensten van de Vlaamse Executieve, omdat hij een Vlaming is en zich dus tot zijn eigen diensten moet wenden. Gesterkt door de fameuze Vlaamse slogan „Wat wij zelf doen doen wij beter”, die hij altijd heeft gehoord, klopt hij zeer enthousiast bij de Vlaamse Executieve aan. Daar krijgt hij te horen dat men misschien inderdaad een beetje steun kan geven, die echter amper de kosten dekt. De man is het nog niet moe en associeert zich met een Waals exporteur, vermits het gaat om een beurs ingericht en gesteund door de Waalse Executieve. In de overtuiging dat het nu zal lukken, gaat hij naar de Waalse Executieve. Deze wil wel over de brug komen met steun voor de Waalse firma, maar niet met steun voor de Vlaamse firma. Ten slotte geeft die man het dan op omdat hij ontmoedigd en verbitterd is. Denkt u dat die man, na een dergelijke ervaring, voorstander is van de regionalisering van het Vlaams exportbeleid ?

Mijnheer de Minister, een exporteur vraagt enkel op een snelle, eenvoudi-

ge en efficiënte wijze te worden gesteund.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Kempinaire, wat de Beurs van Stockholm betreft.. .

De heer A. Kempinaire : Mijnheer de Minister, ik ben nog niet klaar met mijn verhaal. Trouwens, wij weten op welke wijze de Beurs van Stockholm werd geopend !

Minister N. De Batselier : Mijnheer Kempinaire, hiermee bewijst u enkel dat ik de goede beslissing heb genomen door die jaarbeurs niet te subsidiëren.

De heer A. Kempinaire : U wist dus van tevoren wat er ging gebeuren. U kent uw collega's dus zeer goed !

Minister N. De Batselier : Mijnheer Kempinaire, ik zou daar niet te zeer in detail op ingaan, anders moeten wij ook over het verleden spreken. Ik meen trouwens dat het best is dat sommige Ministers hierover zwijgen, vooral oud-Ministers. Ik heb de beurs van Stockholm niet gesubsidieerd omdat ik niet van de economische waarde overtuigd was.

De heer A. Kempinaire : Waarop alludeert U ?

Minister N. De Batselier : U heeft allusies gemaakt, mijnheer Kempinaire, en ik haak daarop in.

De heer A. Kempinaire : Mijnheer de Minister, ik wens niet te alluderen, maar u laat mij niet uitspreken. Ik wens u enkel uit te leggen wat er gebeurd is in Stockholm.

Minister N. De Batselier : Daar heb ik niets mee te maken en ik heb daar bijgevolg geen enkel probleem mee. Dergelijke verhalen kom ik hier niet brengen ; van dat niveau ben ik niet. De Vlaamse Gemeenschap heeft die beurs niet gesubsidieerd en heeft dus met heel dit verhaal niets te maken.

De heer A. Kempinaire : Dat is geen kwestie van niveau.

Minister N. De Batselier : Jawel, vermits het de manier is waarop u tussenkomt.

In onze Werkgroep en in de Commis-

De Batselier

sie heerste er duidelijk een allergie aan jaarbeurzen. Inderdaad, jaarbeurzen werden nooit aanvaard als middel voor een exportbeleid. Er werd ons bovendien gevraagd ons in eerste instantie te beperken tot beurzen erkend door de BDBH. Er werd zelfs voorgesteld ook die beurzen te verminderen.

Ik heb hier een brief waarin duidelijk staat dat de Beurs te Stockholm niet erkend werd door de BDBH, maar dat het initiatief louter uitgaat van de Internationale Jaarbeurs van Brussel. Het ging dus om een privé-beurs.

De heer A. Kempinaire : Maar toch was u bereid de kosten te betalen !

Minister N. De Batselier : Neen, want daarop werd negatief geantwoord. Ook dat stond in alle kranten te lezen. Bewijs mij welke kosten ik wou betalen !

De Waalse Executieve is tussengekomen in dit privé-initiatief. Dit stond hun trouwens vrij na de regionalisering.

De heer A. Kempinaire : Mijnheer de Minister, het is niet mijn bedoeling hierover een polemiek te voeren.

Minister N. De Batselier : Toch doet u het.

De heer A. Kempinaire : Ik heb eerder de indruk dat u wenst te polemiseren, mijnheer de Minister.

Minister N. De Batselier : Maar waarom komt u met Stockholm voor de proppen, mijnheer Kempinaire ?

De heer A. Kempinaire : Mijnheer de Minister, die persoon had destijds aan beurzen deelgenomen. Een eerste maal werd de Beurs Made in Belgium te Brussel georganiseerd door de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel, een tweede maal te Djedda, Saoudi-Arabië. Zowel te Brussel als te Djedda kende zij veel succes. De derde maal werd zij georganiseerd te Stockholm. Ook toen wou die persoon eraan deelnemen. Er ontstonden echter complicaties die iedereen kent.

Ik wil het echter niet over dit alleen-

staand feit hebben maar over het globale probleem. Inderdaad, het ging over een KMO'er, de groep die wij zo graag willen bijstaan en die niet bij machte is zijn weg terug te vinden in de administratieve rompslomp. Eerst richt hij zich tot de BDBH, waar men hem doorverwijst naar de Vlaamse Executieve waar men hem nog naar elders verwijst. Ik wil u enkel duidelijk maken hoe moeilijk het is voor een KMO zijn weg te vinden in de Belgische structuren, weze het deze of andere. Dat is de conclusie die ik wou trekken uit die zaak.

Er is dus niet alleen het voorbeeld van de Antwerpse exporteur, maar bovendien werd de Beurs Made in Belgium ook ontsierd door de aanwezigheid van de nationale Minister voor Pensioenen.

Mijnheer de Minister, volgens u ging het om een privé-beurs, maar hoe verklaart u dan de aanwezigheid van de nationale Minister voor Pensioenen op de opening ervan ?

Minister N. De Batselier : Waarom stelt u die vraag aan mij ? Ik heb met die beurs niets te maken ; ik heb ze niet eens gesubsidieerd.

Mijnheer Kempinaire, ik betreur deze mentaliteit die het apolitisme doet groeien en een Vlaams-Blok-mentaliteit bevordert. U valt politici aan die hier niet aanwezig zijn en dat zou u beter doen in het nationale Parlement.

De heer A. Kempinaire : Ik meen de laatste te zijn die men het verwijt kan toesturen van Vlaams-Blokker.

Ik denk dat het voor de Vlaamse exporteur ingewikkeld is geworden.

Minister N. De Batselier : Wat heeft de Minister van Pensioenen daarmee te maken ? Wat was nu het nut hier in de Vlaamse Raad over een door mij niet gesubsidieerde beurs en de gedragingen van een toenmalig nationaal Minister mij vragen te komen stellen ?

De heer A. Kempinaire : Ik voeg dit er in de marge aan toe.

Minister N. De Batselier : Daarom herhaalt u dat tot driemaal toe. Ik ga u niet meer antwoorden.

De heer A. Kempinaire : Het gaat trouwens niet alleen over die Antwerpse exporteur, mijnheer de Minister. Is het ook niet zo dat voor de individuele deelname aan vakbeurzen de uitbetalingen erg laat zijn gebeurd en dat zij pas sedert kort werden hervat. Ook op het vlak van het Fonds voor de Buitenlandse Handel vinden sedert 1 januari 1989 geen uitbetalingen meer plaats voor rekening van de Gewesten.

Mijnheer de Minister, ik wil hiermee niet op de polemische toer gaan. Ik sta alleen aan de kant van de eenvoudige Vlaamse KMO die wil exporteren en ik vind dat het voor hem ingewikkeld is geworden.

Tevens wil ik mijn bezorgdheid kwijt in verband met de op te richten VDBH. U zegt dat het toekomstige VDBH desgevallend een para-regionale van het type B zou kunnen zijn. U voegt er onmiddellijk aan toe dat het ook mogelijk moet zijn dat de Vlaamse Executieve een meer actieve rol kan spelen dan dit bij een para-regionale B normaliter het geval is. Ik vrees dat met een dergelijke verklaring het exportbeleid andermaal te centralistisch wordt aangepakt, dat de parastatale, waar naar ik hoop de sociale partners, met name de exporteurs, hun zeg kunnen hebben, uiteindelijk zal worden afgeremd en afgezwakt door de centralistische visie van de Executieve. Wat in de beleidsbrief dienaangaande ontbreekt is een overzichtelijke, eenvoudige, schematische voorstelling van de structuren die u zinnens is op te richten.

Mijnheer de Minister, het ligt ook in uw bedoeling de GOM's dichter bij het exportbeleid te betrekken. Wij zien echter nergens een duidelijk structureel overzicht, een taakverdeling van de relaties tussen de VDBH, de GOM's, de huidige VDBH-kantoren in de provincies, de exportpromotoren, de deskundigen van marktstudies en de andere Vlaamse instellingen voor de exportbevordering.

Ik wil het ook even hebben over de individuele en de collectieve begeleiding van de KMO's door de exportpromotoren, die volgens u zouden worden gevoegd bij de regionale kantoren van de VDBH. Aldus zouden

Kempinaire

er vijf promotoren per provincie komen. De idee zelf vind ik zeer waardevol, maar ze staat of valt met de vele kwaliteiten waarover dergelijke **experten** beschikken. Het moeten personen zijn met een goede ervaring zowel op binnenlands vlak als op buitenlands vlak, om de KMO's te kunnen bijstaan als promotor, als begeleider. De idee is niet nieuw. De Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel heeft reeds ervaring gehad met een systeem van exportadviseurs. Er zijn weinig dergelijke bekwaame adviseurs beschikbaar. Een bijkomende moeilijkheid is dat nog niet is uitgemaakt wie er die promotoren zal selecteren, hoe, en vooral onder welk statuut, onder welke voorwaarden, ook financieel en onder wiens voogdij.

Ten slotte nog een paar woorden over de marktprospecties. In feite gaat het hier over het Fonds voor de Buitenlandse Handel. Het is een goede zaak dat deze steun prioritair naar de KMO's zou gaan. Ook ik heb altijd ervaren dat grote ondernemingen die kleine subsidies, of goedkope leningen wel kunnen missen. Het is ook een goede zaak dat de administratieve procedure zal worden vereenvoudigd. Veel KMO's hebben destijds afgezien van een beroep op dat fonds omdat er teveel bureaucratie mee was gemoeid. Ik vind het ook goed dat terugbetalingen niet meer zullen gebeuren naar rato van 5 ten honderd van het gerealiseerde **zaken**-cijfer, maar naar rato van 20 ten honderd. Ik vrees alleen dat voor de toekenning van de goedkope leningen en subsidies enerzijds en de terugvorderingen anderzijds per Gewest verschillende criteria zullen worden gehanteerd. Dat zal eveneens gelden voor de jurisprudentie aangaande de terugbetalingen. Ik vrees derhalve een scheeftrekking van de concurrentie tussen bedrijven naar gelang ze zijn gevestigd in het ene of in het andere Gewest.

Mijnheer de Minister, uiteraard staat uw beleidsbrief vol goede intenties, maar tot nu toe is het daarbij gebleven. Ondertussen hebben wij in Vlaanderen reeds veel tijd verloren op het gebied van het exportbeleid.

De Vlaamse exporteur weet nog altijd niet waar hij aan toe is. Hij weet niet tot wie hij zich moet richten. Onze nationale Minister van Buitenlandse Handel is blijkbaar niet gehaast om meer duidelijkheid te scheppen in de situatie die is ontstaan na de regionalisering van de buitenlandse handel. Hij schijnt niet veel zin te hebben om de huidige structuur van de BDBH aan te passen aan het werkelijk exportvolume van elk gewest. Bovendien zijn de besprekingen over de samenstelling van de nieuwe Raad van Bestuur van de BDBH volkomen geblokkeerd. Graag zou ik vernemen wat de Minister zal ondernemen om uit deze situatie te geraken.

Mijnheer de Minister, uw beleidsbrief heeft de grote verdienste een volledig overzicht te geven van alle aspecten die het exportbeleid aanbelangen. Het is dan ook een waardevol document dat ik ongetwijfeld zal bewaren. Alvorens uw voorstellen werkelijk een concrete vorm zullen hebben en de nieuwe structuren die zij tot gevolg zullen hebben, operationeel zullen zijn, zal ongetwijfeld nog veel tijd verlopen. Intussen zal, wat in het verleden functioneerde, met name de BDBH en alles wat daarmee te maken heeft, verlamd zijn omdat men niet weet wat op korte termijn het resultaat zal zijn van de voorstellen uit uw beleidsbrief.

Intussen wacht de Vlaamse exporteur en nadert het Europa van 1992. Indien de Vlaamse exporteur niet kan rekenen op de logistieke steun van de overheid zal hij in 1992 ongetwijfeld enkele lengten achter staan. (Applaus)

De Voorzitter : De heer De Bremaecker heeft het woord.

De heer J. De Bremaecker (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, de beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Mid-denstand en Energie, is qua inhoud een zeer degelijk werk. Hij geeft een duidelijk beeld van de diverse aspecten die verbonden zijn aan de Vlaamse buitenlandse handel die, zoals de

Belgische buitenlandse handel, van essentieel belang is voor de werkgelegenheid in de producerende en verkopende sectoren, voor de financiële verdiensten van de private uitvoerders en voor de verbetering van de nationale handelsbalans.

Indien het me toegelaten zou zijn kritiek te uiten op deze beleidsbrief betreft deze alleen het feit dat in een dergelijk omvangrijk werk geen ruimte werd gevonden voor een inhoudsopgave wat verduidelijkend en tijdsbesparend zou zijn geweest.

Graag had ik twee overwegingen kenbaar willen maken alvorens een viertal vragen te stellen.

Een eerste overweging heeft betrekking op twee zinnen uit de beleidsbrief.

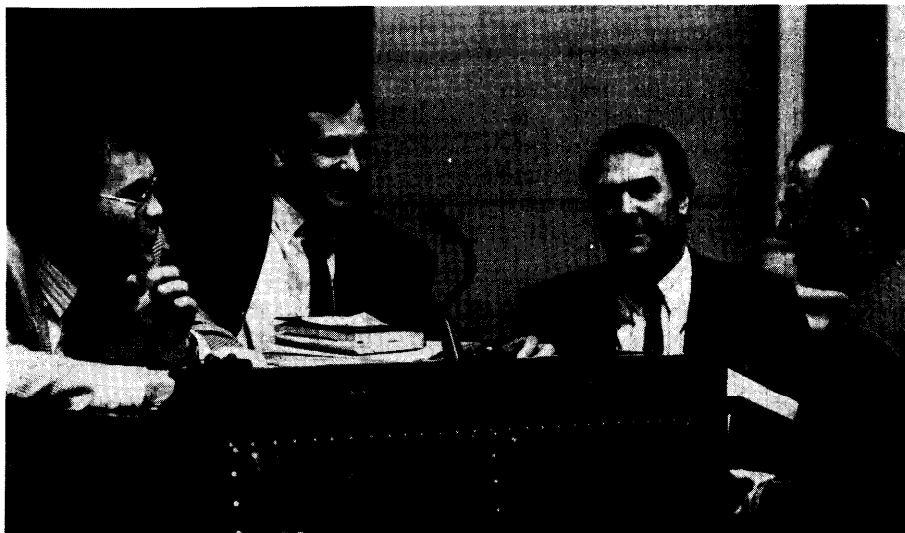
Op pagina 5, tweede kolom, voorlaatste alinea, staat het volgende : „De toename van het exportaan-deel van Vlaanderen is in belangrijke mate te danken aan de provincie Antwerpen”.

Op pagina 6 bovenaan staat : „De hoogste exportgerichtheid treft men aan in de provincie Limburg die in 1985 bijna 72 ten honderd van haar industriële leveringen in het buitenland kon afzetten. Op de tweede plaats komt de provincie Antwerpen met een aandeel van 70 ten honderd”.

Aangezien de exportgerichtheid van de provincie Limburg, zoals in de provincie Antwerpen, haar voor-naamste uitweg vindt via de haven van Antwerpen, vraag ik me af of het niet in ons nationaal en regionaal belang is, jaarlijks een groter bedrag te investeren in de uitbreiding en de toegankelijkheid van de Antwerpse haven dan de laatste jaren. Investeren in de uitbouw van havens die op nationaal vlak trafiekaflendend werken binnen nationale grenzen, betekent het nutteloos besteden van schaarse belastingopbrengsten.

Een tweede overweging heeft betrekking op de titel „De overdracht van kredieten” zoals deze voorkomt in de tweede kolom van pagina 12 van de beleidsbrief.

Bij het eerste gedachtenstreepje



De morgenvergadering is afgelopen, CVP-Raadsleden (v.l.n.r.) E. Van Rompuy en J. Van Hecke kaarten met (uiterst rechts) de heer R. Daems (PVV,) nog even na in gezelschap van de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie N. De Batselier (SP)

wordt gehandeld over de gesubsidieerde beurzen en er staat : „Jaarlijks wordt door de bevoegde Minister het programma van gesubsidieerde beurzen opgesteld. Vlaanderen ontvangt 60 ten honderd van het overgehevelde budget, wat overeenkomt met 36 miljoen Belgische frank en de overeenkomstige percentages voor het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest zijn 35 ten honderd en 5 ten honderd. Blijkbaar werd hier uitgegaan van de exportaandelen van de verschillende Gewesten, hoewel volgens de, zij het weinig recente en inaccuraten gegevens, zoals vermeld in Hoofdstuk 1, het exportaandeel van Vlaanderen kan geraamd worden op 72,7 ten honderd, tegenover 22,4 ten honderd en 4,9 ten honderd voor Wallonië, respectievelijk Brussel.”

Hier wordt dus niet aan Vlaanderen gegeven wat Vlaanderen toekomt. Ook bij de verdeling van 50 miljoen frank bestemd voor nieuwe initiatieven wordt Vlaanderen te benadeeld, aangezien het slechts 60 ten honderd

bekomt van dit bedrag, een percentage dat blijkbaar niet strookt met de werkelijke betekenis van de regio's in België.

Mijnheer de Minister, kunnen, indien nogmaals wetten met een institutionele inslag worden gewijzigd, de jaarlijks te herziene bedragen niet op een meer realistische wijze worden verdeeld, rekening houdend met het relatieve belang van het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ?

Sta me toe, mijnheer de Gemeenschapsminister, nog enkele vragen te stellen.

Een eerste vraag betreft de terugbetalingen van de renteloze leningen, toegestaan door het Fonds voor de Buitenlandse Handel vóór de staats-hervorming. Aan wie zullen de terugbetalingen van leningen gebeuren, rekening houdend met de afschaffing van het nationale Fonds voor de Buitenlandse Handel ?

Een tweede vraag kwam op deze tri-

bune reeds ter sprake en handelt over de herstructurering van de raad van bestuur van de BDBH. In uw nota, mijnheer de Gemeenschapsminister, staat in de tweede kolom op pagina 14 : „De besprekingen over de samenstelling van de nieuwe raad van bestuur van de BDBH zitten geblokkeerd : hier stelt de Minister van Buitenlandse Handel een viervoudige pariteit voor : taalpariteit, pariteit tussen de nationale en regionale vertegenwoordiging, pariteit privé-publiek en intra-regionale pariteit. Conform aan de beslissing van de Vlaamse Executieve van 19 juli 1989, dient gesteld dat de verdeling tussen de Gewesten van de gewestelijke vertegenwoordigers moet uitgaan van de respectievelijke exportaandelen.”

In een nota die wij in het nationale Parlement van de nationale Minister van Buitenlandse Handel hebben ontvangen, staat evenwel dat er een ernstig meningsverschil bestaat tussen de Vlaamse Executieve en de andere betrokkenen, met betrekking tot de verdeling van de 18 regionale mandaten tussen de Gewesten in de Raad van Bestuur van de BDBH.

De nationale Minister van Buitenlandse Handel stelt voor aan elk Gewest 6 mandaten te geven.

De Vlaamse Executieve – en ik ben het hiermee eens – gaat met dit voorstel van een gelijke verdeling tussen de Gewesten niet akkoord, rekeninghoudend met het ongelijke aandeel van de drie Gewesten in de buitenlandse handel van het land.

De nota van de nationale Minister van Buitenlandse Handel eindigt als volgt : „Er is nog hoop dat de Vlaamse Executieve bijdraait in de context van een globale regeling van alle nog in behandeling zijnde dossiers op het stuk van de regionalisatie van de buitenlandse handel.

Wij zullen dit zeer spoedig weten”.

Deze nota werd ons overhandigd op het einde van maart.

Kunt u ons meedelen, mijnheer de Gemeenschapsminister, of de Vlaamse Executieve in de verwoording van de nationale Minister van Buitenlandse Handel reeds is „bijge-

De Bremaeker

draaid" en welke oplossing, gunstig voor de Vlaamse regio, uit de bus is gekomen ?

Een derde vraag slaat op de coördinatie van de buitenlandse handel tussen de staat en de Gewesten.

In de reeds genoemde nota van de nationale Minister van Buitenlandse Handel staat vermeld dat de bestaande meningsverschillen vooral slaan op twee punten, met name het mechanisme en de graad van coördinatie van de acties in het buitenland, enerzijds, en het principe van vergoeding voor geleverde prestaties, anderzijds.

Mag ik van de Gemeenschapsminister vernemen of deze meningsverschillen reeds zijn bijgelegd en of de Vlaamse Executieve nog steeds haar beslissing ten opzichte van de ontwerp-afsprake afhankelijk stelt van een voor haar voldoende gevestigde oplossing inzake haar vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur van de BDBH ?

Een laatste vraag ten slotte slaat op een interview van de heer Vandepuut, gedelegeerd bestuurder van het VBO, die, op een vraag naar het huwelijk tussen economische en politieke promotie, in de VBO-Mededelingen van 15-31 mei 1990 antwoordt : „We stellen vast dat de bedragen die per capita in ons land voor uitvoerpromotie worden aangewend veel lager liggen dan bij onze concurrenten". Hiermee bedoelen wij de ons omringende landen. „Zo zal in 1990 in België door de overheid 394 frank per hoofd van de bevolking aan uitvoerpromotie besteed worden, tegenover 653 frank in Nederland, 753 frank in Duitsland, 821 frank in Frankrijk en meer dan 2000 frank per capita in Spanje. Dit betekent met andere woorden dat, ondanks de grote afhankelijkheid van de Belgische economie van de uitvoer, de overheidsinspanning ondermaats is en de grootste inspanning dus duidelijk geleverd wordt door de ondernemingen zelf. Men moet bijgevolg vermijden dat door de regionalisering de schaarse middelen nog gaan versnipperd worden en de efficiëntie ervan nog zal afnemen".

Zonder me te willen vastpinnen op de juistheid van de opgegeven bedragen — er wordt niet vermeld hoe zij werden samengesteld — had ik van de Gemeenschapsminister willen vernemen of hij de mening deelt dat de overheidsaanpassing ondermaats is. Al met al geeft hij in de bijlage van zijn beleidsbrief toch een vrij omvangrijke lijst van exportbevorderende organisaties waarin de overheid dikwijls rechtstreeks of onrechtstreeks is vertegenwoordigd.

Dit waren, mijnheer de Minister, een tweetal overwegingen en een viertal vragen naar aanleiding van uw Vlaamse exportbeleidsbrief. (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in aansluiting bij de twee vorige sprekers, die een aantal zeer pertinente vragen hebben gesteld omtrent de structuren, wil ik meer in het bijzonder uitweiden over twee fundamentele problemen die ik zie in de uitwerking van het exportbeleid in Vlaanderen.

Mijnheer de Minister, in de eerste plaats wens ik te zeggen dat het document en de discussie in de Commissie zeer vruchtbaar zijn geweest en aanleiding hebben gegeven tot een zeer goed eindrapport.

Zoals de heer De Bremaeker stel ik mij vragen omtrent de juiste relatie tussen de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel en de Vlaamse structuren. Ik ben ervan overtuigd dat wij tijd verliezen omdat die structuren niet duidelijk afgebakend zijn. Eén van de steunpilaren van uw beleid is inderdaad uw relatie met de BDBH en u rekent erop dat vandaar een goede feed-back zal komen voor uw beleid.

De samenstelling van de BDBH, de huidige werking ervan en het gebrek aan overeenkomst omtrent de structuren, doet ons besluiten dat wij in een impasse zijn terechtgekomen. Het is te betreuren dat de Vlaamse exporteurs moeten lijden omdat er geen goede afspraken bestaan tussen

Gewesten en de nationale Minister van Buitenlandse Handel.

Ik meen dat u gelijk hebt wanneer u weigert toe te geven inzake de verdeling van de mandaten, zeker wanneer men leest dat het Waals aandeel in de Belgische export amper 16 ten honderd bedraagt en wanneer men weet welke de voorgestelde verdeling is. Wij zitten wel degelijk in een impasse en ik betreur dit. Ik hoop, mijnheer de Minister, dat u voor dit probleem zeer snel een oplossing kan vinden, zoniet zal het Vlaams exportbeleid een stagnatie kennen, een niet dynamisch apparaat zijn. Vele exporteurs rekenen op u, want export is niet alleen vandaag belangrijk, maar zal in de nieuwe structuren van Europa en de Derde Wereld zeker niet aan belang verliezen.

Een tweede steunpilaar voor uw beleid zijn de exportpromotoren. Mijnheer de Minister, uit de debatten in de Commissie heb ik niet precies kunnen begrijpen waar de exportpromotoren uiteindelijk zullen worden gehuisvest of gedetacheerd. Ik heb daaromtrent twee fundamentele bemerkingen.

Ten eerste denk ik dat exportpromotoren geen ambtenaren mogen zijn. U structureert in feite een **ambtenarenkorps** dat u uitzendt naar de exportbedrijven. Ik meen dat dit een handicap zal vormen voor de begeleiding van bedrijven. Ik wil dan ook voorstellen — en dat is uiteraard nog mogelijk — die exportpromotoren op een heel andere manier aan te werven. Ik stel voor dat u middelen en geld ter beschikking zou stellen van bepaalde organismen — zoals de Kamers van Handel en Nijverheid — die zeer sterk gestructureerd zijn, zowel voor het Vlaamse landsgedeelte als inzake internationale contacten, om zelf exportpromotoren uit te kiezen en te betalen. Zij kunnen aan de basis contacten leggen met de bedrijven en ze begeleiden in hun exportbenadering.

Mijnheer de Minister, ik denk dat deze oplossing meer dynamiek zou opleveren dan een korps ambtenaren. Ik ben het weliswaar met u eens dat dit gecoördineerd en geïntegreerd moet gebeuren.

Laverge

Ik kan het voor een groot deel eens zijn met de resoluties en aanbevelingen, maar voor een planmatige aanpak zijn wij altijd enigszins allergisch, omdat planmatigheid soepelheid en flexibiliteit tegenhoudt. Export is nog altijd gebaseerd op soepelheid, flexibiliteit en het zoeken van opportuniteiten op de markt.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, dit waren enkele aanvullende bemerkingen, die zeer belangrijk zijn. Inderdaad, indien men het probleem van de relatie BDBH-VDBH niet oplost, als men de exportpromotoren geen dynamisch aspect en geen dynamische organisatie toont, dan staat het ganse beleid op losse schroeven.

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune):

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, bij het debat over onze Buitenlandse Betrekkingen wens ik van de gelegenheid gebruik te maken om, zoals ik nu reeds bijna een decennium lang doe, mijn bezorgdheid uit te drukken over het reilen en zeilen van het Vlaams Cultureel Centrum De Brakke Grond in Amsterdam.

Dit cultureel centrum van de Vlaamse Gemeenschap werd oorspronkelijk opgericht bij koninklijk besluit van 23 april 1981. Omdat — volgens de officiële versie — de praktijk had uitgewezen dat de middelen, vastgelegd in dit koninklijk besluit een optimale werking en volwaardige uitbouw van het centrum in de weg stonden, werd bedoeld koninklijk besluit vervangen door het decreet van 30 juni 1982, houdende oprichting van een cultureel centrum voor de Vlaamse Gemeenschap.

Tevens werd te Amsterdam, voor notaris Meester Freek Kunst, op 12 mei 1982, voor onbepaalde tijd een stichting naar Nederlands recht opgericht, genaamd Cultureel Centrum van de Vlaamse Gemeenschap De Brakke Grond, met zetel te Amsterdam en met als doel de exploitatie van het Vlaams Cultureel Centrum, De

Brakke Grond, gevestigd aan de Nes, nummer 45, te Amsterdam.

De werking van deze stichting startte op 1 juli 1982. De drie stichters, in opdracht van de Executieve, waren de heer Van Der Bruggen Marcel, de heer Nicolai Marcel en Mevrouw Verstraeten Diane.

Voor de periode van 1 juli 1982 tot 30 juni 1986 werden door de toenmalige Gemeenschapsminister van Cultuur volgende personen aangeduid : de heer Marcel Van Der Bruggen, voorzitter ; de heer Marcel Nicolai, ondervoorzitter ; mevrouw Diane Verstraeten, de heer Ernest Van Buynder, de heer Eric Van Lerberghe, mevrouw Carla Galle, de heer Willem Roggeman, de heer Eddy Gillis, de heer Paul De Broe, leden ; de heren Jean Dujardin en Eddy Bruyninckx, commissarissen.

Op 6 september 1982 woonde Gemeenschapsminister Poma de installatievergadering te Amsterdam bij. Daarbij bleef het. Sindsdien kwam de raad van bestuur van de stichting niet meer bijeen.

Voor de Nederlandse administratie ontstond aldus een spookstichting. Dit ware op zichzelf niet zo erg, maar deze stichting heeft onbetaalde facturen op zijn repertorium die, samen met de verwijlinteressen, althans volgens boze tongen — maar doorgaans goed ingelichte tongen — oplopen tot wellicht meer dan 10 miljoen frank.

Mijn eerste verzoek aan de Voorzitter van de Executieve en aan u, mijnheer de Minister van Cultuur, is dat deze spookstichting, die voor de exploitatie van De Brakke Grond onnodig is gebleken, op een fatsoenlijke wijze zou worden geliquideerd ; uiteraard met betaling van de gemaakte schulden.

Wij hebben op dat vlak in Nederland reeds een vrij slechte reputatie. Bovendien kan ik mij niet voorstellen dat de Vlaamse Executieve de ambtenaren, die in haar opdracht van de stichting deel uitmaakten, persoonlijk voor de schuldenberg, waarvoor zij niet echt verantwoordelijk zijn, zou laten opdraaien.

Wat het oprichtingsdecreet van 30 ju-

ni 1982 betreft, hebben wij van meet af aan gepleit om een raad van advies te voorzien, die de directie van De Brakke Grond zou adviseren over de programmering en de werking van het centrum.

Wij stelden een gemengde samenstelling voor van Vlamingen en Nederlanders. Tot op heden maakte ons voorstel echter geen enkele kans. Wij betreuren dit. Inderdaad, elk cultureel centrum binnen onze eigen gemeenschap heeft wel een adviesraad.

Wij betreuren nog meer dat de Brakke Grond zelfs geen bestuurscommissie heeft ; dit was nochtans voorzien in artikel 4 van het oorspronkelijk koninklijk besluit van 23 april 1981. Dit betekent dat de directeur van de Brakke Grond praktisch te persoonlijk de verantwoordelijkheid moet nemen, zonder overleg met of bescherming van het dagelijks bestuur. Dit is niet altijd opportuun en geeft af en toe aanleiding tot problemen.

Ik pleit voor een aanpassing van het decreet van 30 juni 1982, om tot een collectieve bestuursverantwoordelijkheid te komen. Daaraan moet extern advies, met inspraak van Vlamingen en Nederlanders, worden gekoppeld. Misschien kan het decreet van 30 juni 1982 worden geactualiseerd en aangepast op basis van de ondervinding.

Er rijst ook een probleem bij de financiering van het cultureel centrum. Vanaf 1991 zullen, ingevolge de nieuwe begrotingswetgeving, de fondsen worden afgeschaft. Ofwel zal voor het Vlaams Cultureel Centrum bij decreet uitzonderlijk in een fonds worden voorzien, ofwel zal de financiering van het centrum worden verzekerd door een nominatumschrijving van de benodigde kredieten. Er zullen ieder jaar grote voorschotten moeten worden uitgekeerd. Indien dit niet gebeurt, zullen de trieste verhalen van enige tijd geleden zich herhalen, namelijk dreigingen met het afsluiten van elektriciteit, gas en water wegens wanbetaling.

Ook inzake het personeelsbeleid moeten beslissingen worden genomen. De Vlaamse personeelsleden van de Brakke Grond hebben nog

De Beul

steeds last met de Nederlandse arbeidsinspectie, de belastinginspectie, de ziekteverzekering, de verkeersbelasting en zelfs met de domiciliëring. Misschien kunnen deze problemen worden opgelost door het statuut van de Vlaamse personeelsleden af te stemmen op het statuut van de personeelsleden van de Taalunie. Misschien kan men zich inspireren op het semi-diplomatieke statuut van enkele buitenlandse culturele instellingen, zoals het Goethe Instituut, het Maison Descartes of the British Council.

Er moet ook een oplossing worden gevonden voor het ondermaatse personeelskader. Er is immers geen onthaalpersoneel, geen personeel voor de bediening van de technische uitrusting en geen onderhouds- of bewakingspersoneel.

Het zal menig bezoeker de jongste tijd opgevallen zijn dat de Brakke Grond verwaarloosd is en geen wervende kracht meer uitstraalt. Een fikse opfrissing en renovatie is broodnodig. De vereiste kredieten zijn daarvoor reeds ingeschreven. Het komt erop aan deze zo vlug mogelijk aan te wenden.

Ten slotte, mijnheer de Minister van Cultuur, meen ik dat wij ons allen moeten beraden over de juiste positie van ons Vlaams Cultureel Centrum in Amsterdam, in het geheel van de strategie van samenwerking en integratie met Nederland die wij nu aan het uitbouwen zijn.

Een belangrijke vraag hierbij is of onze Nederlandse collega's al dan niet bereid zijn hunnerzijds bij ons een cultureel centrum op te zetten, bij

voorbeeld te Gent, Antwerpen, Mechelen, Brugge, of in een andere Vlaamse stad. Wij zouden dit graag zien omdat een dergelijke pendant veel mogelijkheden tot samenwerking biedt en integratiebevorderende activiteiten zou scheppen. Tijdens de jongste vergadering van de Interparlementaire Commissie van de Taalunie mochten wij bij de Nederlandse collega's veel sympathie ervaren voor een dergelijk Nederlands centrum in Vlaanderen. Er is dus wel degelijk hoop voor de nabije toekomst.

Mijnheer de Minister, een laatste probleem in verband met De Brakke Grond waarvoor ik uw aandacht vraag — en ik betreur dat de Voorzitter van de Executieve vroegtijdig de vergadering heeft moeten verlaten — betreft het probleem van de voogdij over dit Vlaams Cultureel Centrum. Op dit ogenblik zijn twee voogdijministers bevoegd : de Minister bevoegd voor het buitenlands beleid en de Gemeenschapsminister van Cultuur. Dit lijkt mij niet de beste oplossing. Er zou een duidelijke keuze moeten worden gemaakt. Wat ons betreft geven wij, gelet op het inhoudelijke van de werking van De Brakke Grond, duidelijk de voorkeur aan de Gemeenschapsminister van Cultuur. Inderdaad, hij zou de totaliteit van dit centrum moeten beheren. Wij hopen dat dit probleem bij de komende herinrichting van de administratie van de Vlaamse Gemeenschap zal worden opgelost. Gelet op de voorstellen die ter zake door Secretaris-generaal De Ryck werden geformuleerd, heb ik echter de indruk dat de bestaande situatie zal behouden blijven. Wij hopen echter dat zulks alsnog kan veranderen.

Mijnheer de Minister, met mijn uiteenzetting in verband met De Brakke Grond was het uiteraard niet de bedoeling negatief te zijn voor deze instelling. Toch meen ik, nu wij de mond vol hebben over een betere samenwerking en culturele integratie met Nederland, waarvoor vanop deze tribune warme pleidooien worden gehouden, dat wij in de eerste plaats voor eigen deur moeten vegen en ervoor zorgen ons eerste bruggehoofd in Amsterdam, het Vlaams Cultureel Centrum De Brakke Grond, zo gaaf mogelijk te maken.

De problemen, die ik naar voren heb gebracht, dienen te worden opgelost. Indien dat gebeurt zijn wij gerustgesteld nopens de toekomst van de Brakke Grond. **(Applaus)**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Geachte collega's, gelet op het gevorderde uur schorsen wij thans de bespreking en zijn wij aan het einde van onze werkzaamheden voor deze voormiddag gekomen.

Wij zullen onze werkzaamheden hervatten om 14 uur stipt. De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 12.25 uur.**
